RÉSERVÉ AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2627 MỖI SỐ 0 $ 05 NGÀY THỨ BẢY 19 DECEMBRE 1925

DEPOT LÉGAL EN INDOCHINE N. 4473

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI					
	Ấn-Độ, Tàu, Nhật, Xiêm, Nam-Dương quần-đảo, Cao-Miên, Ai-Lao	Ngoại-quốc	Cửa các nhà dây thép	Báo-quán và Chi-nhánh	Nam-Kỳ, Đại-Pháp, Tây-Ban-Nha, Bồ-Đào-Nha	Ngoại-quốc
Một năm.	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các làng và Các công sở	»	8. 00	8. 00	8. 00	9. 00	»
Sáu tháng	3. 00	3. 50	3. 50	3. 20	3. 30	6. 00
Ba tháng	1. 50	1. 75	1. 75	1. 60	1. 65	3. 00
Một tháng	0. 50	0. 60	0. 60	0. 55	0. 60	1. 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-Y-LOÃN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
4e page
Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le cm
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Nền sơ-đẳng giáo-dục ở nước ta

Việc giáo-dục là căn bản của một dân một nước. Trừ ra những xứ sơn-man giã-man, chưa có quốc-gia, chưa thành xã-hội, tuyệt-nhiên không biết giáo-dục là cái gì thì không kể, còn thì dân nào nước nào cũng phải lấy giáo-dục làm trọng; mà việc giáo-dục cần cho được hoàn-toàn mỹ-bị thì theo như ở các nước văn-minh tiến-tiến, nước nào cũng chia làm có ba bậc học khác nhau: bậc sơ-học, bậc trung-học rồi đến bậc cao-đẳng-học chuyên môn. Trong ba bậc học thì bậc sơ-học là cần hơn mà trọng hơn cả; vì bậc cao-đẳng-học chuyên-môn chỉ để đào-luyện riêng cho một số ít người gặp cái cảnh-ngộ may mắn, có cái tư-chất hơn người, có thể học được tới chốn tới nơi, thành được những bậc đại-tài siêu quần xuất chúng, không phải khắp bàn dân trong nước ai cũng học tới bậc ấy được; bậc trung-học tuy chính là học dự bị để theo lên bậc cao-đẳng-học chuyên môn; chứ bậc sơ học thì là cái học phổ-thông, phàm làm dân trong nước, làm người trong đời ai cũng nên có cái học ấy cả; người không có tư chất, không có cảnh-ngộ học được hơn nữa thì có cái học ấy cũng có cái trí thức đủ để mà tự-trị, cái năng-lực đủ để mà tự-hoạt, đủ làm một tên dân lương-thiện trong nước, một phần người dung-dẫn trong đời; người có tư-chất, có cảnh ngộ học lên được bậc trên thì cũng nhờ có cái trí-thức phổ-thông ấy để làm cái cơ-sở học-vấn sau này mà tới được cái địa vị thành-tài đạt đức. Ấy trong việc giáo-dục, bậc sơ-học là rất cần mà rất trọng như thế.

Đã gọi là học phổ-thông, thì cái mục-đích giáo-dục phải cốt làm sao cho người học dễ hiểu mà chóng thông; muốn cho người học dễ hiểu mà chóng thông thì các môn học đó tất phải dạy bằng thứ tiếng bản-quốc là thứ tiếng « mẹ đẻ » của mình người mình ai cũng nói được nghe được cả. Theo như ở các nước văn minh tiến-tiến, văn-hóa đã thịnh, sách vở đã hoàn bị chỉnh tề, thì ba bậc học người ta đều có thể học bằng tiếng bản quốc của người ta được cả; nếu vì cái cớ trong nước mình trình độ tiến hóa còn kém sút, các môn học Cao-đẳng còn phải thâu thái ở nước ngoài, thì cái bậc học cao-đẳng với cái bậc học trung-đẳng là bậc học để dự bị học lên bậc trên không thể sao học được bằng tiếng bản-quốc mình, cực chẳng đã cũng dành phải chịu cái nỗi khổ học nhờ viết mượn, nhưng đến cái bậc học sơ-đẳng là cái học suốt người trong nước ai cũng nên học, thì không có lẽ lại học được bằng một thứ tiếng ngoại quốc bao giờ.

Nước ta từ lúc thuộc quyền bảo hộ của người Đại pháp, thì cái chế-độ giáo-dục lần lần chỉnh đốn, cũng phỏng theo ở nước Pháp mà đặt ra có ba bậc học khác nhau. Đành rằng ở một nước bản khai như nước mình, các môn học cao-đẳng cái gì cũng còn phải thâu-thái của người, nay nhờ có nước Pháp làm thầy hướng-đạo, mà nước Pháp lại chính là một nước văn-minh tiến-tiến hơn cả, là một nơi nguồn suối cho hết thảy những học-thuật cao thâm tinh diệu đời nay, thì bậc học cao-đẳng chuyên-môn với bậc trung học để dự-bị lên bậc học ấy, ta học bằng chữ Pháp còn gì tiện bằng; song, đến cái bậc sơ-học là cái học phổ-thông cho cả quốc-dân mình mà cũng học bằng chữ Pháp, thì chữ Pháp đối với người mình vẫn là một thứ chữ ngoại-quốc, làm sao cho người mình học được cho hiểu mà chóng thông, cái lẽ dương-nhiên là phải học bằng tiếng bản-quốc mình mới được.

Cứ cái chương-trình bậc sơ-học trước kia, thì các môn học phổ-thông cũng phần nhiều học bằng chữ Pháp. Một đứa trẻ con nhà Việt-Nam, nói tiếng Việt-Nam mà bắt theo học những bài học luân-lý, toán-pháp, cách-trí lịch-sử, địa dư bằng chữ Pháp thì nghe làm sao hiểu, mà học đến đời nào thông; cái thời-kỳ ngắn ngủi ở bậc sơ-học có năm, sáu năm trời, kể giá cứ lần xương rẫu xác mà lấp được tiếng Pháp cho đúng, đọc được chữ Pháp cho trôi cũng chưa chắc đã được thay, mà nói gì được đến cái học-thức phổ-thông nữa. Vì thế từ trước đến nay, tuy vẫn đặt ra có bậc sơ-học mà kỳ thực người mình vẫn chưa có, cái học phổ-thông; những người do đó mà leo lên được các bậc học trên, thì cái nền đức-dục trí-dục cũng chưa được chắc-chắn vững-vàng mà thành hẳn được nhân-tài thực dụng cho xã-hội; mà cái trình-độ của một hạng người chỉ có cái bằng tốt-nghiệp sơ học thì thật là dở-dang dang-dở, cái trí-thức không đủ để mà tự trị, cái năng-lực không đủ để mà tự-hoạt, nguy hiểm cho xã-hội không biết là chừng nào!

Nay chính-phủ cũng đã thuận theo dư-luận mà sửa lại cái nền sơ-học cho người mình rồi, trong bậc sơ học ba lớp dưới thì các môn học dạy toàn bằng chữ quốc-văn mà đặt ra kỳ thi sơ-học yếu-lược để chứng nhận cái sự học ấy. Song, thiết tưởng đã gọi là cái học phổ thông thì cũng phải cho có đủ cái học-thức phổ-thông mới là tốt-nghiệp, nay chỉ mới học hết ba lớp dưới trong bậc sơ-học, thì các môn học chắc gì đã được phổ-thông. Nếu được cả năm lớp trong bậc sơ-học đều dạy toàn bằng quốc-văn khiến cho các môn học đều thật được phổ-thông, lấy được cái bằng sơ-học phổ-thông tốt-nghiệp, khi đã tốt-nghiệp sơ học phổ thông mà ai có thể theo học được nữa thì cho học hai năm chuyên một khoa tiếng Pháp chữ Pháp, cốt sao nói được viết được cho thạo để theo vào các bậc học trên, như thế thì người mình mới thật có cái học phổ-thông, mà cái nền sơ-học của nước ta mới thật là chỉnh đốn vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 17 Décembre 1925

Nghị-viện với các thuộc địa

Đoàn thuộc-địa tại thủ-đô nghị-viện, thấy các tin đồn về sự bãi thuộc-địa, và các lời thỉnh cầu kia khác của các nghị-hội hàng quận, có quyết nghị một khoản sau này: « Xét việc bàn đem nhượng các dân đã có công lớn trong việc quốc-phòng, và việc chiến thắng, là một việc trái với loài người; xét rằng các thuộc-địa nhờ về các vật liệu của mình, sau này có thể giúp được việc lớn trong sự tu phục kinh tế của nước Pháp, vậy bản-đoàn phản kháng lắm cả các lời bàn có thể phụ mất lòng trung-thành của dân thuộc-địa ».

Nước Pháp với nước Nga

M. Tchitcherine tiếp các đại-biểu báo quán, và tỏ ý đẹp lòng về sự điều-đình với các nhà chính-trị Pháp về việc giao-tế của chính-phủ Xô-viết với ngoại-quốc. Hện nay chưa định chương-trình về các việc điều-đình nay mai. Ông nói ý ông không muốn để nước Nga vào hội Vạn quốc.

M. Doumergue đã tiếp M. Tchitcherine do M. Rakowski giới thiệu với nghị.

Nước Anh với việc chiến-tranh

Bão *Westminster gazette* có nói nước Anh dương kế cầu một cách bí mật các chất hóa học dùng trong việc chiến-tranh. Sở coi việc ấy dùng 500 người vừa quan vừa lính, và mỗi năm chi-tiêu mất 150 000 livres sterling. Nghe đâu đã chế được hai thứ khí độc mới.

Việc chính-trị nước Đức

Hãng *Havas* có nói trong chương-trình của M. Koch định bỏ đắp cái tên cho hội giao nước Locarno, đặt một cuộc hội nghị kinh tế quốc-tế, để trù cho các nước đồng-lao hiệp tác với nhau, đặt một hội-đồng giám định để soạn một bản luật tô-thuế, trong luật ấy lại ưng chuẩn các giao-ước Washington về việc một ngày làm việc tám giờ, cùng một độ với nước Pháp, nước Bỹ và nước Anh,

Đảng dân-chủ có la-ó cho rằng các ông lĩnh tụ các phái về cuộc liên hiệp nay mai, để điều đình với nhau xong các điều đại-cương.

Việc nước Nga

Cuộc hội-nghị quốc-tế hỏa-xa xét việc đặt đường trực tiếp giao-thông từ Viễn-đông đến Tây-âu, họp ở Moscou đã làm xong công việc. Hội-đồng đã nhận lời sẽ hỏa-xa nước Đức mới trong tháng octobre 1926 đến dự một cuộc hội-nghị ở nước Đức.

Việc nước Nhật-bản

Ngày hôm qua M. Kopp, đại sứ nước Nga ở Đông-kinh đã hội kiến với M. Shidehara. Ông nói tin đồn nước Nga có ý phản kháng nước Nhật là tin đồn sai. Ông nói chính-phủ Nga không có ý muốn xung đột với quyền lợi Nhật-bản, và cũng không làm điều gì khích động ở Viễn-đông cả.

Hội liên-hiệp báo giới Nhật bản ở Phụng-thiên đã quyết nghị một khoản xin chính-phủ cử viện-binh đến Mãn-châu.

(*Indopacifi*)

Nước Pháp với nước Đức

M. Trendelenbury, chính phái bộ nước Đức về việc điều đình bản giao-ước Pháp Đức đã tới Paris sáng hôm nay. Chiều hôm nay quan tổng-trưởng bộ thương-mại sẽ tiếp ông để bỏ rõ nước Đức đáp lại các khoản của nước Pháp thế nào.

Việc ở Syrie

M. de Jouvenel tin giết cho hai người tướng giặc đánh đạo quân Vergne trước đây

Ở Damas vẫn yên.

Cao-ước tiền Đông-minh từ ngày 10 đến ngày 20 Décembre Đông-minh sẽ họp gusse, để bàn về cái phong-trào phục tích ở Hung-gia-ly đối với nước Nga và các nước ở bán đảo Balkan.

Quan tổng-trưởng bộ tài chính mới nước Pháp

M. Doumer được cử vào chức tổng-trưởng bộ tài-chính.

Việc Đông dương tại nghị-viện

Thân-dân nghị-viện bàn về sổ chi-thu của bộ thuộc-địa.

Ông Outrey tán-dương việc cử M. Varenne vào chức Toàn-quyền Đông-dương. (*Havas*)

Việc Trung-hoa

Cuộc chiến-tranh ở miền Bắc

Mấy hôm nay Phùng-ngọc-Tường và Lý-canh-Lâm khai-chiến ở Bắc-thương luôn mấy ngày rất dữ dội. Tiếng súng vang đông cả đến 16 giới. Các nhà trong các phố Thiên-tân đều phải đóng cửa. Nhân-dân đều đầy sự hãi. Nghe đâu quân Phùng hơi núng đã phải lui.

Quân đội của Quách-tùng-Linh đóng ở Trung cân bang-tử, đã tiến phong chiếm được Đại-cổ-sơn, đội xích-hậu đến gần Bạch-kỳ-bảo.

Quách-tùng-Linh điện cho Tiêu-diệu-Nam tỏ ý muốn cầng Tiêu-diệu-Nam hợp-tác. Tiêu giả lời hai đằng như một nhà, nghĩa nên phải giúp nhau, nếu Quách có cần dùng gì Tiêu sẽ hết sức giúp. Tiêu lại nói Phùng-ngọc-Tường có dặn giúp sáng đạn cho Quách, hiện Tiêu đã sửa cho xưởng binh-công xưởng ở Vũ-hán dự-bị sẵn sàng rồi.

Tin đón Ngô-bội-Phu hợp-lực với Trương-tác-Lâm có lẽ thành ra sự thực.

Cứ như tình-hình ấy, cuộc chiến-tranh càng ngày lại càng lan rộng ra.

Nhật-bản đối với cuộc chiến-tranh ở Trung-hoa

Các phái trong quốc-hội Nhật-bản đều chú trọng việc giáp Trương-tác-Lâm, bất tất phải e ngại liệt-cường, chính-phủ lấy làm khó nghĩ chưa quyết. Viện khu-mật cũng lấy làm ngờ không khéo vì việc chiến-tranh ở Trung-hoa mà lại gây ra sự cạnh-tranh trong chính-giới Nhật-bản,

Tòa nội-các có khai-nghị, quan thủ-tướng nói rằng tức ra khi nào Trương-tác-Lâm và Quách-tùng-Linh hai bên đánh nhau đến kịch-liệt thì Nhật-bản sẽ xuất-binh.

Trong mười năm nữa Nhật, Nga sẽ có cuộc chiến-tranh to

Có tin ở Đông-kinh rằng vấn-đề hai nước Nhật, Nga sẽ có chiến-tranh, khiến cho hết thảy người Nhật kiều-cư ở Đông-tam-tỉnh Trung-hoa phải lấy làm chú ý, tại Đông kinh dư-luận cũng rất là náo-nhiệt. Nhưng sứ xét hiện-tình thì ngay bây giờ hai nước chưa để sinh chiến-tranh. Hai nước ấy hiện vì vấn-đề kinh tế cạnh-tranh ở Bắc-mãn nước nào cũng muốn giữ quyền quản-lý thiết-lộ, tuy vậy mà hai nước vẫn cố ý giữ hòa-bình, vì hiện nay tài-chính Nhật rất là quẫn-bách. Song mấy nhà tư-bản Nhật lại nói quyết rằng cái trong mười năm nữa thì hai nước tất nào cũng có chiến-tranh không ở Thái-bình-dương mà ở bình-nguyên Nam-mãn châu.

Phần nhiều người Nga lại mong cho nước Mỹ tuyên-bố chiến-tranh về vấn-đề kinh-tế với nước Nhật, nếu nước Mỹ mà khai-chiến với Nhật tài tất phải mượn đường Nga để vận-binh, ý người Nga muốn cho hai nước có chiến-tranh thì mình sẽ lãng trung mưu lợi. Song việc đó người Nga là còn mong-tưởng như thế, chứ vì quyền-lợi xung-đột thì tất thế nào Nga với Nhật cũng có chiến-tranh

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có một người Khách ở Hải-dương là chú... vay hơn 300 đồng bạc đã 8 tháng nay. Đến bây giờ quá hạn rồi, chú ấy vẫn chưa giả thì kiện tại đâu, nhờ quí báo làm ơn chỉ bảo cho, và tôi có thể bỏ tù người ta được không?

LỜI ĐÁP. — Phải kiện tại tòa Tây án Haiphong vì Hải-dương thuộc về Haiphong. Nếu người nợ không trả có thể xin tòa bỏ tù nợ được, vì người Tàu cũng phải chịu theo luật như người Nam.

Ph. h-L.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 23 độ
15 giờ 24 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	10	00
— nhì, —	9	10
— ba, —	8	35
Thóc hạng nhất, —	5	70
Ấp ngô —	5	20

Giá bạc. Kể từ ngày 18 Décembre 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 15 f. 66.

Thị giá quốc trái. — Ngày 16 Décembre 1925 : 46.00. — 50,00. — 42,20. — 42,25. — 62,50.

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* đến ngày chủ-nhật 20 décembre hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 19 décembre.

Bà Varenne đi thăm các trường Nữ-học ta. — Ngày thứ tư, Varenne phu-nhân có đến thăm trường Tây-lai và thứa nhận và trường Nữ-lưu học-sinh ta. Phu-nhân lại phát mấy tấm ảnh để chụp tại phà Toàn-quyền trong khi các cô nữ học-sinh đến yết-kiến phu-nhân hữu nọ.

Hội-đồng tư-vấn yết-kiến quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ. — Chiều thứ tư mới rồi, mấy ông trị-sự Hội-đồng tư-vấn có lên yết-kiến quan Toàn-quyền Varenne để kính chúc ngài, đoạn rồi các ông ấy lại về phủ Thống-sứ để tỏ lòng trung thành với quan Thống-sứ mới.

Hội-đồng thành-phố. — Hội-đồng thành-phố phiên chiều hôm nay hồi 5 giờ 30 bàn những vấn-đề sau này:

Xét sổ dự-toán năm 1926;

Sửa lại việc địa-chính;

Việc cấp bằng cho việc coi nước máy và sửa đổi lại giá tiền nước;

Việc mở phố Hòa-mã;

Việc thảo nghị-định mua các khu đất sẽ chiếm ở phố hàng Đậu để mở rộng đường phố;

Việc M. Bát-Xuân đòi quyền lợi về các mảng đất số 39 và 41 hàng Bát bị rèn đất.

Việc mua đất của nhà Ngân-hàng;

Đặt hội-đồng chuyên-môn để khảo-sát các vấn-đề máy điện;

Việc sén đất ở phố Larrivé để mở rộng đường.

Tại phủ Thống-sứ. — M. Thierry (Marie-Louis Eugène) quan đại-úy ngạch Lục-quân tòng sự tại sở học đã nay tây thuộc bản Thống-sứ Bắc-kỳ bổ dụng trong việc hành chính kể từ ngày 1er janvier 1926 trở đi.

Các miền độc — Hạt Pau-nhon (tỉnh Quảng ngãi) và hạt Liên chiểu (tỉnh Quảng-trị) nay đều thêm vào [illegible] Trung-kỳ kể cho là độc.

Tòa án binh. — Tòa án binh họp ngày hôm qua đã xét các việc sau này:

1° Kreft Heinrich Jean, lính Lê-gionge phạm tội đánh kẻ trên, phải 1 năm tù;

2° Ngô-huy-Lan, lính Sen-đầm bỏ đồn đi, phải 4 tháng tù;

Hà-văn-Coi, lính khố-đỏ nộp trong lúc canh gác phải 6 tháng tù;

4° Hoàng-Tôn, lính khố đỏ ngủ trong lúc canh gác, phải 3 tháng tù;

Tòa án Đại-hình. — *Việc ăn cướp giết người ở Hải phòng.* — Về việc này chiều hôm qua tòa xét xong, tuyên án phạt như sau này:

Phạm-văn-Cầu	khổ sai chung thân
Vũ-v-Thịnh tức Đoa	—
Phạm-v-Nhu tức Sách	—
Ng-khắc-Hội	—
Vũ v Dom tức ba Sọo	—
Phạm-v-Quế	20 năm khổ sai
Ng-thị-Thuận	được tha.

Hôm nay tòa xử việc sau này:

Việc đốt nhà và ăn cướp ở Ta-khu (bên Tàu). — Đêm 7 tháng 8 năm 1925, nhà một người tập là Lou soun-Tcou ở Takha (bên Tàu) giáp giới tỉnh Hà-giang phát hỏa. Người láng d ềng là Lan-gian-Linh sợ lửa lan sang nhà, đất hai con trâu chạy ra độ 30 thước tây thì bước đẩy rồi về nhà để phòng bị giữ cho khỏi cháy. Khi lửa tắt, người ấy chạy ra định dắt trâu về thì thấy mất, liền cùng người nhà theo lối chân trâu đi tìm. Đi đến Na-Van (Bắc-kỳ) thì tìm thấy con trâu buộc ở khe núi, nên đ trình tiên chỉ sở-tại.

Ngay ngày hôm 8 tháng 5 lý-trưởng làng Yên-ninh đến báo tiên-chỉ Na-van rằng có bốn đứa bán thịt trâu ở chợ là lã tên Lan-tiên-So, Lan-Sang, Lan-Swong và Lan-a-Phung (người Khách), mà thịt ở Na-van đưa đến. Tiên-chỉ sai bắt bọn ấy, nhưng chỉ bắt được có tên Lan-Swong và Lan-tiên-So. Còn hai tên kia thì trốn mất.

Tòa Lou hiện thà nhận có đốt nhà ăn cướp trâu ở Ta-khu. Còn tên Lou-Swong thì nhỏi, nhưng nó đã thú nhận trước mặt lý-trưởng rồi. Chúng có giúc tên Lou-Sang và Lou-a-Phung

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

đăng đăng với chúng Mẫy hôm sau thì bắt được tên Lou-Sang.

Sau hỏi lại thì chúng phải cung. Nhưng xét thì chúng vẫn đăng thả đoạn đốt nhà ăn cướp. Đương xét thì tên Lou-a Phung chết.

Tên Lou Sang trước chưa can án bao giờ. Tên Lou Sương thì mới chết.

Tòa xét xong, tuyên án tha cho Lou-Sang, vì xét việc lấy xảy ra ở đất nước Tàu, chứng không phải ở đất Bảo-kỳ.

Việc tiêu tiền kết của sở Bưu chính — Ngày 17 tháng giêng năm 1925, Lê-năng-Tiến là thư-ký hạng ba sở Bưu-chính đổi về tổng sự tại Hanoi coi việc thu tiền điện-thoại và điện-tín.

Ngày mồng 8 tháng 9 năm 1925 Lê-năng-Tiến nghỉ buổi chiều không đi làm, đến sáng hôm sau thì tới sở Cầm hàng Trống thú rằng trót đánh bạc thua mất 1400 đồng tiền kết.

Đến lúc khám kỹ sổ sách thì ra từ ngày 5 đến ngày 7 tháng 9, Lê-năng-Tiến thu tiền điện thoại và tiền điện-tín cộng tất cả được 1333 $ 07 nhưng không vào sổ, và một số tiền là 86 $ 47 nữa.

Sáng hôm sau người nhà Lê-năng-Tiến biết tin, đem đến được số tiền 86 $ 47 ấy thôi.

Hỏi Lê-năng-Tiến thú nhận ngay. Lê-năng-Tiến trước chưa can án bao giờ. Tòa phạt Lê-năng-Tiến 2 năm tù và 300 quan.

* * *

Ngày mai tòa xử đến: 1° Việc Ng-văn-Lai can việc cố sát ở Haiphong; 2° Ng-văn-Ninh tức Đào-văn Kết, Ng-văn-An, Phạm-phú-Bình tức Thép, Phạm-văn-Ức, Ng-văn-Ty tức Ng-thế-Cai, Ng-văn Bao, can việc ăn cướp giết người ở Kiến an.

Việc Phan-bội-Châu tại Hội đồng đề-hình hay sao *Trung bắc* cũng in thành một quyển sách rộng con khổ giấy Học bạo, dày 24 trang.

Giá bán mỗi cuốn 12 xu.

Ở các tỉnh gửi recommandé thì mỗi quyển tính thêm 8 xu.

NAM TRÂM TÂM VẢI TRẮNG

Xin các ông khách hàng các quí-khách biết cho rằng: Hiệu V. DEMANGE, 46, Phố Nội-Trình, Hanoi có mới thực-hàng [illegible] Chương [illegible] Mới Hiệu [illegible] Xin mời các quí-khách chiếu cho

BẢN, CHO THUÊ

Muốn bán cái nhà số 209, Phố Hàng Bông và số 40 Phố Hàng Bè và cho thuê cái nhà số 16 ngõ Hàng Da.

Hỏi tại nhà số 37, Phố Hàng Thiếc.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương khu đe nghị đồng Bắc đầu bội Chủ. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca, Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng từ 8 giờ đến 11 giờ — Buổi chiều từ 2 giờ đến 5 giờ

KHÁM BỆNH Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM CHỨNG Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯƠNG GIA LONG, 32, GIÁY NÓI SỐ 236

8301.

Một tin không đúng. — Một tờ báo ở Bắc-kỳ, có đăng trong số báo ngày hôm qua 17 Décembre, một tin nói rằng người phóng-sự ở Haiphong gửi đến nói rằng, ngày chủ nhật 13 hồi 19 giờ rưỡi, ở con đường Đồ-sơn, người ta cầm máy một cái xe ô-tô du-lịch, trong có quan Toàn quyền ngồi, vì khinh xuất mà xuýt nữa gây nên một sự rắc rối.

Bản-quán được tin đích xác rằng tin ấy là tin đồn sai không đúng. Vào hồi nói trên này, quan Toàn-quyền chúng các quan đương ở trong vườn tại biệt-thự Joséphine ở Đồ-sơn, và khi ấy không có xe ô-tô nào của phủ Toàn-quyền đi ở đường Đồ sơn cả.

Vả bản-quán lại biết rằng khi quan Toàn quyền mới tới Hà-nội, ngài đã ba nghiêm lệnh cho phần việc coi xe ô tô cầm máy các xe nhà nước phải đi cho vừa phải, và phải theo tất cả các khoản về luật-lệ đi đường.

Vậy tin nói trên kia, quả là một tin không đúng.

Thi học-trò hội-họa vào sở Họa-đồ. — Trong nửa tháng đầu Février 1926, tại Hanoi sẽ có kỳ thi tuyển học trò hội họa (élève dessinateur) vào sở Họa-đồ theo như điều 11 và 12 trong nghị-định ngày 4 octobre 1921.

Các thí sinh phải xin biện tên vào sổ ghi sở Họa-đồ (Service géographique) đường Maréchal Galliéni trước ngày 25 Janvier 1926 và phải có bằng Sơ-học Pháp-Việt hay là bằng gì cao hơn nữa. Tuổi phải từ 15 đến 25. Lại phải nộp các giấy má sau này:

1. Giấy khai sinh để tên tuổi quê quán và có dán ảnh;

2. Bản sao tờ tư pháp lí lịch (casier judiciaire) hữu lượng và giấy bệnh-kiểm cũng được;

3. Bản sao văn-bằng mà có chữ quan cai trị nhận thực;

4. Giấy chứng-chỉ thầy thuốc nhận thực là không có bệnh tật gì có thể ngăn trở công việc làm, theo như kiểu đã định trong tờ nghị-trí quan Toàn-quyền ngày 16 Mars 1914.

Tại hiệu BẢO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

LAITON de CHROME dùng để chữa đạn.

ACIDE PYROGALLIQUE dùng để đúc thuốc ảnh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et *VANILLINE* dùng cho các hàng bánh và kẹo.

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh nổi thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gio, số nhà 33, Hanoi, dây nói 314.

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đến ở, ốm đến năm, sáu cân lại hỏi. 2067

HIỆU BẢO CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪY HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Mấy việc thầu tại phủ Thống-sứ. — Mấy việc thầu mua gạo, thịt, chè, củi cho các trường học đã đăng trong số báo ngày hôm qua thì sự kết quả như sau nay:

Lô thứ nhất: Gạo — M. Ân-Yông bỏ 9 p. 82 và 10 p. thì được tạm thầu.

Lô thứ hai: Thịt — M. Phúc Lợi bỏ 23 157 p. 10 được tạm thầu.

Lô thứ ba: Đỗ già vị không có ai.

Lô thứ tư: Củi — Mme Dương-thị-Việt được tạm thầu.

Lô thứ năm: Nước mắm và các thứ Mme Ng-thị-Nguyên được tạm thầu.

Trục xuất cảnh ngoại. — Lý-Nhị (Ly-Yu) là người Trung-hoa không có trụ-sở nhất định ở Đông-dương thì nay phải trục ra khỏi địa hạt.

Nhà Học-chính. — M. Trần-văn-Bình, thư-ký tập sự, niên bổng 350 đồng, tại nhà Học-chính Đông-dương thì nay được thăng thực-thụ thực hạng tám kể từ ngày 5 décembre 1925.

M. Lê-v-Tạo thư-ký tập sự, niên bổng 350 đồng tại trường Thương-mại và Bưu-điện nay được thăng thực-thụ hạng tám.

Hưa-trí — M. Phan-Xuân, hội-họa hạng nhì, tại sở Họa-đồ, nay phải về hưu. Tiền hưu bổng là bao nhiêu sẽ định sau.

Ai bắt bẻ? — M. Trần-đức-Tiến, 39 tuổi, chủ giấy thép, nhà ở số 33, đường Quan thánh trình rằng không biết ai bắt trộm mất một con bò, giá đáng 20 đồng.

DOUGLAS PAIRBANCK

Từ thứ tư 16 đến ba 22 Décembre 192

Tại rạp CINÉMA PALACE

HANOI

Chiếu phim ảnh đại hài-kịch 6 đoạn rất vui!!! — rất hay!!!

Buổn cười lực bung

UNE POULE MOUILLÉE

CON GÀ MẮT ƯỚT

Vai trò chính: Douglas Fairbanks đã đóng những trò «Le Signe de Zorro» và «Robin des Bois» chiếu đã có được nhiều quý khách đến xem rất đông.

BÁN:

1o Cái nhà số 71, Phố Mới (Jean Dupuis).

2o Cái nhà số 57, Hàng Buồm (Voiles).

Và cửu cát hơn 1500 mẫu liền với nhà hàng Buồm, ra hai mặt phố, cạnh ngõ Sầm-Công. Hoặc bán cả, hay chia từng lots.

Hỏi tại: 149, phố hàng Bông.

Tin sau cùng.

Quan Tổng-trưởng mới bộ Tài-chính nước Pháp

M Doumer nhận việc thế chân M. Loucheur. Ông nói trước khi kiểm-tra việc tế-thuế được cẩn thận, khỏi cho có thể giảm được tế-thuế đi, thì phải trông ở các số thu nhập chắc chắn để trừ lịch cho số chi thì được quân-bình. Ông mong rằng sau này cũng có thể thanh-giảm được.

Hội-đồng cao quan thưởng-thư quyết-nghị công-nhận cái chương-trình tài-chính mới là cái chương-trình chung của cả tòa nội-các.

Tại thứ dân nghị-viện Pháp

M. Mistral được cử làm phó nghị-trưởng tại thứ dân nghị-viện

Chiến-sự ở Maroc

Ở Rabat có tin rằng 2000 nhà Mélsera đã đầu hàng ngày hôm qua. Những người phản-nghịch về phần ấy còn nhiều người đều kéo nhau lũ lượt xin đầu hàng với đại-tá trưởng-binh ở Ouezzan. Mấy xung quanh Ouezzan nay có thể cho như tàn trừ hết địch-quân vậy.

Chiến-sự ở Syrie.

Các xã Druses từ Reshaya đến Hesbaya đều hàng rất nhiều.

Một đoàn tình trở về Damas khi tới Kabouu bị địch quân bắn vào. Trong trận ấy địch quân tổn-hại rất nhiều.

Chiến-sự ở Trung-hoa

Vì giới sương dữ-dội, nên việc chiến-tranh ở gần Thiên-tân phải đình hoãn. Quân của Phùng-ngọc-Tường thế hiểm ở Nguyên-tôn. Họ đào hào, đắp thành, bình như định để đánh nhau lâu dài. Cầu sắt bắc đi Bắc-thương bị phá hỏng, quân Phùng bị thương nằm đầy các nhà thương.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tòa án Trừng-trị. — Ngày thứ năm 17 décembre 1925 tòa án trừng-trị Haiphong xử những việc như sau này:

Việc ăn cắp và chứa chấp một tỉ đồng đáng giá 223 đồng của sở Than Hongay mất cắp độ no thì tòa phạt Phạm-hữu-Tung và Vũ-đức-Mẫn ăn cắp mỗi tên 18 tháng tù; Trần-thị-Kiều 4 tháng án treo, Trần-Lê 5 tháng tù, Hạ-Tay 5 tháng tù và Ng-văn-Hai 5 tháng tù về tội chứa chấp.

Ng văn-Bộ 20 ngày tù về tội đu-đảng; Bùi-văn-Công bị tù tám mươi và bánh ngọt đáng giá 18 p. 89 của Ng-ngọc Hiến phải 2 tháng tù án treo và 25 quan tiền phạt; Dương-v-Đăng tức Cần tức Phạm-v-Phát du-đảng phải 3 tháng tù; Nguyễn-v-Trà tức Toiên chứa chấp hai đôi giầy tây da vàng, và một cái mũ trắng là của Phạm-v-Trung mất cắp phải 20 ngày tù và [illegible] chấp cái mũ thôi; Đỗ-v-Khuênh, tức [illegible] Trần-văn-Chương chứa ăn cắp phải 3 tháng tù; Yao-Xy tức Pay-Fo chực đem bán con gái phải một năm tù; Trần-đức-Đăng Trần-văn-Mộc, Trần-hữu-Lâm, Trần-v-Viễn và Trần-viết-Khá vào rừng cắm đến trộm tre gỗ không có giấy phép thì tòa phạt mỗi tên 200 quan và tịch biên khí cụ cùng tre gỗ mà chúng đã đốn được; Phạm-văn-Bảo ăn cắp 20 ngày tù; Lương-Phú, chứa chấp đồ ăn cắp 15 ngày tù; Ly sao-Saune tức Lee-king-Pong, tức Ly-Kinh Bang bị trục xuất cảnh ngoại ma lại còn lẻn sang và dùng giấy thông hành của người khác phải phạt 4 tháng tù.

Sau tòa còn xử nhiều việc cản sự Thương-chính kiện những kẻ buôn bán lậu, nhưng xét ra không có việc nào quan trọng cả.

Hoàn cố nữ. — Cái đồng hồ hình như bằng vàng, của M. Hà-v-Ngân, đem nộp sở cẩm ngày thứ tư trước thì nay người mất của là M. Đỗ-văn-Tiến 47 quán làng Mỹ khê tỉnh Kiến-an đã lại nhận.

Mất trộm — Có đơn trình của Hà-thị-Trang 40 tuổi nhà ở đường Hanoi bán Ha-lý, mất quần áo và gà vịt đáng giá 10 đồng.

Ăn cắp và cầm đồ. — Có Ng-văn-Nuôn ở đường Sadi Carnot có đưa kiện Phạm-thị-Bân tức Lang ở Anbần, bỏi tin lấy cái vé cầm đồ của y thì sở một thám đã đòi hỏi và độ sang tòa án xét.

Muốn bán 2 gian nhà, một gian có gác và một gian mái bằng để làm sân gác trên cửa có ba chữ «Vũ-đình-Phương» nhà số 208 — 208, phố chợ con

Ai mua thì hỏi ở đây

PHÚ-THỌ

Việc mở mang thể dục tại tỉnh này. — Tỉnh Phú-thọ nay mai cũng có trường Thể-dục như Hà-thành.

Nguyên là quan công-sứ Huckel và quan án-binh Martineau có cho xứa sang một khu đất ở gần trường con gái và trại khỏ xanh để cho học trò với linh-tráng có thể nhờ có các khí dụng ở đó mà đến luyện tập thân thể được.

Trường thể dục ấy đến ngày chủ nhật 20 décembre bỏ 3 giờ thì khánh thành.

Nhân dịp ấy, quan sứ có treo những giải sau này cho những việc thư sau này:

Nhảy bề cao

Bốn giải: 1 $ 00, 0 $ 70, 0 $ 50, 0 $ 20 cộng là 2 $ 40

Nhảy bề dài

Bốn giải: 1 $ 00, 0 $ 70, 0 $ 50, 0 $ 20 cộng là 2 $ 40.

Thi bước

Bốn giải: 1 $ 00, 1 $ 20, 0 $ 80 0 $ 40 cộng là 4 $ 00.

Kéo dây

Ba giải: mỗi giải 2 $ 00 cộng là 6 $ 00.

Barres fixe

Bốn giải: 1 $ 00, 0 $ 70, 0 $ 50, 0 $ 20 cộng là 2 $ 40.

Barres parallèles

Bốn giải: 1 $ 00, 0 $ 70, 0 $ 50, 0 $ 40

Thi chạy 200

Năm giải: 1 $ 50, 1 $ 00, 0 $ 70, 0 $ 50, 0 $ 25

Đánh [illegible]

Bốn giải 1 $ 00 cộng là 4 $ 00.

Ta lại được tin rằng ở gần trường tập trận nay mai sẽ đặt ra một đường để cho công chúng tập xe đạp.

Ta mong rằng các bậc thiếu niên ta ngày nay được những nơi tập tành tiện để mau thêm thì trong những lúc hưu hạ sẽ đến mà luyện tập thân thể, vì rằng những cuộc thể thao này mở mang ra bao nhiêu thì cái hại đồ bác, cái hại nha phiến và cái hại hồng-lâu sẽ giảm đi được bấy nhiêu.

HƯNG-YÊN

Ai-tin. — Ông Huấn Hoàng-mạnh-Phan giáo-học trường Pháp-Việt vừa mới bỏ mất cô con gái cả Hoàng-thị-Khương năm nay 19 tuổi.

Xin có lời phân ưu cùng ông và quý-quyến.

Ô tô đâm xuống sông. — M. Frézard đội Thương chính đi tuần ở Trương-xá trưa hôm 15 vừa rồi, trong khi đương đi tuần ở chợ Trương, cho xếp phơ đem xe ra đường cái quan trước đợi rồi về tỉnh. Sếp phơ đưa xe ra gần đến đường cái, bỗng gặp một người đàn bà với lái xe chạy, mang đường nhà quê hợp lái mạnh quá đâm ngay xuống ao chìm nghỉm cả xe. Sếp phơ nhảy ra được bơi lên bờ không việc gì, còn xe mãi sau mới trục lên được.

Mất giấy điện-thoại. — Đường giây điện-thoại Hanoi-Haiphong, lại mới mất trộm hơn 200 thước giây ở địa-hạt làng Như-quỳnh, huyện Văn lâm.

Mong thường kẻ m-khánh và kim bội. — Quan chánh Công-sứ Pergier mới được thưởng kim-khánh hạng nhì và quí phu-nhân được thưởng kim bội.

Xin có lời kính mừng ngài và quí phu-nhân.

VIỆC KINH-ĐÔ

Một điều khoản trong việc thu-phục của bảo-quan. Khi đã thành phục rồi, vẫn để quan viên ở Kinh và ở các tỉnh, ông nào có thăng hàm, thì chiếu theo hàm mới thăng mà chịu phục; nhưng lệ ấy định hạn trong 100 ngày mà thôi, bằng như ngoài hạn 100 ngày, thì không chiếu theo lệ ấy, nghĩa là cứ theo hàm mới, nhưng cũng cứ theo hàm cũ mà phục.

Hội-đồng tài-chánh. — Hôm nay ở Huế có mở hai hội-đồng, một hội đồng tổ-chức việc hành-chính, một hội-đồng tài-chánh.

Một kỳ báo trước, bản báo đã nói rõ về công việc hội-đồng tổ chức [illegible] sẽ sửa đổi [illegible] công việc của hội-đồng tài-chính:

Chánh hội-đồng là M. D'Elloy đồng-lý phủ Khâm sứ.

Hội-viên có 10 ông:

1 M. Levadoux, lại-chánh hội-lý;

2 M. Dagre, Hộ-chánh hội-lý;

3 M Ng-đăng-Tam, tham-tá việc Công-mật;

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

新民書館

HỘI-ĐỒNG DUYỆT SÁCH *họp chiều hôm qua, đã công-nhận hai quyển sách sau này là có ích, hợp chương trình, và đã liệt tên vào bản kê các sách học các trường Pháp-Việt*

1° — Quốc-văn độc-bản *của VŨ-ĐÌNH-LONG soạn — lớp nhất và lớp nhì dùng — Giá bán 0 $ 40.*

2° — 200 bài tính đố *của VŨ-ĐÌNH-LONG và PHẠM-TA soạn — Học trò thi Sơ học yếu-lược dùng — Giá bán 0 $ 30*

Bán buôn tại TÂN DÂN THƯ-QUÁN, Hanoi.

SC 351

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Bành kỷ chưa kịp giao-chiến thì đã bị *Trương-thanh* cầm viên đá ném ngay vào mặt. *Bành-kỷ* phải quăng cả ngọn đao xuống đất, rồi quay ngựa chạy về.

Tống-giang thấy mấy tướng đều bị thua luôn, trong lòng kinh sợ, vừa toan thu quân lại về thì bỗng thấy phía sau lưng *Lư-tuấn-nghĩa* có một người quát to lên rằng:

— Ngày nay lại về thì giảm mất uy-phong, sau này còn đánh sao được. Tôi hãy xin ra trận một phen, thử xem nó có dùng cả hòn đá mà đánh nổi tôi chăng?

Tống-giang nhìn xem ai thì tức là *Xê-quận-mã Tuyên-tán*. *Tuyên-tán* múa đao thúc ngựa, xông thẳng ra đánh *Trương-thanh*. *Trương-thanh* nói:

— Một đứa ra thì một đứa chạy, hai đứa ra thì hai đứa chạy, nhà-ngươi còn chưa biết cái thủ-đoạn ném đá của ta hay sao!

Tuyên-tán nói:

— Mày đánh người khác được, chứ đánh ta sao nổi!

Nói chưa dứt lời thì *Trương-thanh* lấy cầm viên đá, ném trúng ngay vào miệng *Tuyên-tán*, *Tuyên-tán* ngã ngựa. *Cung-vượng* và *Bình-đắc-tôn* đồ lại để bắt, may nhờ có nhiều tướng ở trong trận *Tống-giang* kéo ra, mới cứu được *Tuyên-tán* đem về.

Tống-giang thấy vậy, cầm tức không biết đường nào, liền tuốt thanh kiếm, cắt đứt vạt áo bào mà phát thệ rằng:

— Nếu ta không bắt được người ấy thì quyết không chịu lui quân.

Hỏ-diên-chước thấy *Tống-giang* phát-thệ như thế, liền nói:

— Huynh-trưởng phải nói sáu lấy thì anh em chúng tôi chẳng hóa vô dụng làm ru!

Nói xong, trên kia ào thúc con ngựa *Dịch-tuyết ô trang-mã* tiến ra trước trận mà cất tiếng quát mắng *Trương-thanh* rằng:

— Đồ rể con kia chớ vội khoe thì cay mạnh, có biết đại-tướng *Hỏ-diên-chước* này không!

Trương-thanh cũng mắng lại rằng:

— Đứa bại-tướng làm nước nào kia, ngày nay đã gặp tay ta thì khó lòng thoát khỏi.

Nói chưa dứt lời, thấy một viên đá ném đến. *Hỏ-diên-chước* trông thấy, vội vàng giơ ngọn roi sắt lên đỡ thì viên đá lấy đã ném trúng vào cánh tay phải, không thể nào mà giơ ngọn roi lên được nữa, tức khắc quay ngựa chạy về bản-trận.

Tống-giang nói:

— Mã-quân đầu-lĩnh đều bị thương cả, bây giờ bộ-quân đầu-lĩnh có ai đám ra bắt thống giặc ấy không?

Bỗng thấy *Lưu-đường* tay cầm ngọn giáo, hăm hăm tiến ra trước trận. *Trương-thanh* trông thấy, cả cười mà rằng:

— Đứa bại-tướng kia, ta bảo cho mà biết: mã-quân còn không đánh nổi, huống chi bộ-quân.

Lưu-đường nổi giận, xông thẳng vào đánh *Trương-thanh*, *Trương-thanh* không đánh, quay ngựa lại về bản-trận. *Lưu-đường* đuổi theo. Khi đuổi gần đến nơi, *Lưu-đường* nhanh tay phóng một ngọn giáo, trúng vào con ngựa của *Trương-thanh*.

Con ngựa ấy liền hất hai chân sau lên mà đá, cái đuôi ngựa quét ngay vào mặt *Lưu-đường*. *Lưu-đường* hoa mắt, buông giáo, bị *Trương-thanh* ném cho một viên đá ngã lăn xuống đất. *Lưu-đường* còn đang lập ngập bò dậy, đã bị quân *Trương-thanh* đổ ra, xâm xịt bắt trói đem đi.

Tống-giang kêu to lên rằng:

— Có ai ra cứu *Lưu-đường* với...

Bỗng thấy *Thanh-diện-thú Dương-chí* múa đao thúc ngựa ra để đánh *Trương-thanh*. Khi hai bên giáp chiến, *Dương-chí* giơ đao chém *Trương-thanh*, *Trương-thanh* nghiêng mình lảng tránh, lưỡi đao chệch ra chỗ khác.

Trương-thanh tay cầm viên đá, quát to một tiếng, đã thấy giấy xuyên qua đuôi mũ *Dương-chí* mà bắn sang bên kia.

Trương-thanh lại ném luôn một viên đá nữa, chính trúng vào đỉnh mũ *Dương-chí*, làm cho *Dương-chí* kinh hồn tán đởm, phải nằm dẹp vào yên ngựa mà chạy về bản-trận.

Tống-giang thấy vậy, liền nghĩ bụng bảo rằng: Nếu lần này ta chịu thua thì thật là tổn-giảm mất nhuệ-khí, còn mặt-mũi nào mà trở về *Lương-sơn-bạc* nữa!

Tống-giang nghĩ vậy, lại truyền bảo các tướng rằng:

— Bây giờ ai đám ra đánh, để cho hả được cái lòng căm-tức của ta!

Cha-đồng đem mặt nhìn *Lôi-hoành* mà bảo rằng:

— Một người không đánh nổi thì bây giờ hai anh em ta cùng ra xem sao!

Cha-đồng ở bên tả, *Lôi-hoành* ở bên hữu, mỗi người cầm một ngọn giáo, hăng hái tiến ra trước trận. *Trương-thanh* trông thấy, cười mà bảo rằng:

— Một người không đánh nổi, lại thêm một người nữa. Dẫu đến mười người, ta cũng chẳng coi ra gì!

Trương-thanh kể ông sợ hãi chỉ cả, ngồi trên mình ngựa, thu sẵn hai viên đá ở trong tay. *Lôi-hoành* đến trước. *Trương-thanh* ném ngay một viên trúng ngay giữa trán, ngã lăn xuống đất. *Cha-đồng* vội vàng chạy lại cứu *Lôi-hoành* thì cũng bị một viên đá ném trúng vào cổ.

Quan-thắng đứng ở trong trận, trông tuy hai người bị thương, thế thì phần khỏi thân-uy, mãn ngọn thanh-long đao, thúc con xích-thố-mã tiến ra trước trận để cứu *Cha-đồng* và *Lôi-hoành*, vì thế hai người mới cùng nhau thoát được mà về bản-trận.

Trương-thanh lại cầm một viên đá nữa (theo *Quan thắng*. *Quan-thắng* giơ ngọn đao lên để đỡ thì viên đá lấy trúng vào lưỡi đao, bật xảy lên ra. *Quan-thắng* cũng không hàm đánh, quay ngựa chạy về.

Song-sang-tướng Đồng-bình thấy vậy, trong lòng nghĩ thầm. Nay ta mới xin đầu-hàng với *Tống-giang*, nếu không lỗ được cái tài giỏi của ta thì ắt liền đến cứu-trợ, còn lấy chi làm vẻ-vang nữa. *Đồng-bình* nghĩ vậy, hai tay cầm hai ngọn sang, thúc ngựa ra trận.

Trương-thanh trông thấy, mắng rằng:

— *Đồng-bình* kia! Ta cùng nhà-ngươi là chỗ chân phải lên gối, đáng lẽ phải giữ-gìn lấy nhau, để cùng diệt đăng giặc mới là chính lý, sao nay nhà-ngươi lại phản-bội triều-đình, vậy thì nghĩ mình hà chẳng bỏ thẹn lắm ru!

Đồng-bình nổi giận, xông vào đánh *Trương-thanh*. Hai ngọn liền nhau, hai ngọn đã-bình giáp nhau, bên cánh tay đang cùng nhau xung đột, vừa được độ năm bảy hợp thì *Trương-thanh* quay ngựa bỏ chạy.

Đồng-bình nói:

—Kẻ khác bị mày ném đá, chứ mày khó lòng ném trúng được ta!

Trương-thanh cắp ngọn sang vào nách, rồi tay phải thò vào cầm-nang lấy viên đá ra để ném. *Đồng-bình* tinh mắt nhanh tay, liền đỡ ngay được. *Trương-thanh* thấy ném không trúng, lại lấy đến viên đá thứ hai, không ngờ khi ném tới nơi, *Đồng-bình* lại gạt đi được.

Trương-thanh thấy hai viên đá cùng không nên trúng, trong lòng có ý bất-bình. Con ngựa của *Đồng-bình* bỗng giở đề đuổi sát đến đuôi ngựa *Trương-thanh*. Khi *Trương-thanh* chạy đến giữa trận, *Đồng-bình* đâm theo một ngọn sang vào phía sau lưng *Trương-thanh*. *(Còn nữa)*.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(*Suite*)

LIVRE DEUXIEME

La chute

I

Le soir d'un jour de marche

Dans les premiers jours du mois d'octobre 1815, une heure environ avant le coucher du soleil, un homme qui voyageait à pied entrait dans la petite ville de Digne. Les rares habitants qui se trouvaient en ce moment à leurs fenêtres ou sur le seuil de leurs maisons regardaient ce voyageur avec une sorte d'inquiétude. Il était difficile de rencontrer un passant d'un aspect plus misérable. C'était un homme de moyenne taille, trapu et robuste dans la force de l'âge. Il pouvait avoir quarante six ou quarante-huit ans. Une casquette à visière de cuir rabattue cachait en partie son visage brûlé par le soleil et le hâle et ruisselant de sueur. Sa chemise de grosse toile jaune, rattachée au col par une petite ancre d'argent, laissait avoir sa poitrine velue; il avait une cravate tordue en corde, un pantalon de coutil bleu, usé et rapé, blanc à un genou, troué à l'autre, une vieille blouse grise en haillons, rapiécée à l'un des coudes d'un morceau de drap vert cousu avec de la ficelle, sur le dos un sac de soldat fort plein bien bouclé et tout neuf, à la main un énorme bâton noueux, les pieds sans bas dans des souliers ferrés, la tête tondue et la barbe longue.

La sueur, la chaleur, le voyage à pied, la poussière ajoutaient je ne sais quoi de sordide à cet ensemble délabré.

Les cheveux étaient ras, et pourtant hérissés, car ils commençaient à pousser un peu, et semblaient n'avoir pas été coupés depuis quelque temps.

Personne ne le connaissait. Ce n'était évidemment qu'un passant. D'où venait-il ? Du midi. Des bords de la mer peut être. Car il faisait son entrée dans Digne par la même rue qui sept mois auparavant avait vu passer l'empereur Napoléon allant de Cannes à Paris. Cet homme avait dû marcher tout le jour. Il paraissait très fatigué. Des femmes de l'ancien bourg qui est au bas de la ville l'avait vu s'arrêter sous les arbres du Boulevard Gassendi et boire à la fontaine qui est à l'extrémité de la promenade. Il fallait qu'il eut bien soif, car des enfants qui le suivaient le virent encore s'arrêter et boire, deux cents pas plus loin, à la fontaine de la place du marché.

Arrivé au coin de la rue Poichevert, il tourna à gauche et se dirigea vers la Mairie. Il y entra, puis sortit un quart d'heure après. Un gendarme était assis près de la porte sur le banc de pierre où le général Drouot monta le 4 Mars pour lire à la foule effarée des habitants de Digne la proclamation du golfe Juan. L'homme ôta sa casquette et salua humblement le gendarme.

Le gendarme, sans répondre à son salut, le regarda avec attention, le suivit quelques temps des yeux, puis entra dans la maison de ville.

Il y avait alors à Digne une belle auberge à l'enseigne de la *Croix de Colbus*. Cette auberge avait pour hôtelier un nommé Jacquin Labarre, homme considéré dans la ville pour sa parenté avec un autre Labarre qui tenait à Grenoble l'auberge des *Trois Dauphins* et qui avait servi dans les guides. Lors du débarquement de l'empereur, beaucoup de bruits avaient couru dans le pays sur cette auberge de *Trois Dauphins*. On contait que le Général Bertrand, déguisé en charretier, y avait fait de frequents voyages au mois de Janvier, et qu'il y avait distribué des croix d'honneur à des soldats et des poignets de napoléons à des bourgeois. La réalité est que l'empereur, entré dans Grenoble, avant refusé de s'installer à l'hôtel de la préfecture, il avait remercié le maire en disant : *Je vais chez un brave homme que je connais*, et il était allé aux *Trois Dauphins*. Cette gloire du Labarre des *Trois Dauphins* se reflétait à vingt-cinq lieues de distance jusque sur le Labarre de la *Croix-de-Colbus*. On disait de lui dans la ville : *C'est le cousin de celui de Grenoble.*

L'homme se dirigea vers cette auberge, qui était la meilleure du pays. Il entra dans la cuisine, laquelle s'ouvrait de plain-pied sur la rue. Tous les fourneaux étaient allumés, un grand feu flambait gaîment dans la cheminée. L'hôte, qui était en même temps le chef, allait de l'âtre aux casseroles, fort occupé et surveillant un excellent dîner destiné à des rouliers qu'on entendait rire et parler à grand bruit dans une salle voisine. Quiconque a voyagé sait que personne ne fait meilleure chère que les rouliers. Une marmotte grasse, flanquée de perdrix blanches et de coqs de bruyère, tournaient sur une longue broche devant le feu; sur les fourneaux cuisaient deux grosses carpes du lac de Lauzet et une truite du lac d'Alloz.

(*A suivre*)

Những kẻ khốn-nạn

XÃ-HỘI TIỂU-THUYẾT, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(*Tiếp theo*)

QUYỂN THỨ HAI

Sa chân cám-dỗ

I

Cảnh chiều-hôm cái ngày đã đi nhiều mỏi cẳng

Ngày thượng-tuần tháng mười năm 1815, chừng một tiếng đồng-hồ trước khi ác lặn, một người khách bộ-hành đi lọt thành *Digne* vào trong phường phố. Khi ấy duy có vài ba người đứng cửa sổ nom ra, hoặc đứng chơi trước cửa, thấy người khách bộ-hành thì hình như có chút tình nghi-ngại. Tưởng chừng như khó mà gặp được kẻ qua đường nào áo quần tiều-tụy, dáng điệu cực-khổ như là người qua đường ấy. Người ấy mình mày vào bạng trung-bình, có phần thấp-bé, mà sức vóc đã hơi đứng tuổi. Trạc độ bốn-mươi-sáu, hoặc bốn-mươi-tám. Mặt mày nắng gió xạm đen, trên đầu đội mũ lưỡi-trai sụp xuống gần che hết trán, mình-mày mồ-hôi nhễ-nhại. Áo lót trong bằng vải xô vàng, có gài bằng một cái mo-neo bằng bạc để hở một cái ngực đầy lông là cái *cô-vát* thì vắn như cái mảo thung, quấn vài xanh thô, đã cũ-kĩ nhàu nát, một bên đầu gối đã bạc trắng, một bên thì thủng, một cái áo thì cài rách ta-tơi, một khuỷu tay thì vá bằng mụn da quần-lúc, tạm bằng dây gai; lưng thì đeo một cái túi nhà quân, trong đựng cái gì đầy chật, đầy đủ gói mà tai nơi. tay thì cầm một cái gậy gộc có đốt, chân không có hài-tất, đi một đôi giầy nọ sắt, đầu thì cạo trọc mà rau thì dài.

Con người hình dung như thế mà lại mồ-hôi mồ-kê nóng rực, đi bộ đã lâu, bụi bám đầy mình, lại thêm thiếu-não ghê-lắm.

Tóc lưa thưa xát da đầu mà cứ xù như vầu thảo dưới ngược. Bởi vì lắm chưa hưu, tóc đã mọc cao.

Không ai quen biết người ấy. Chắc là một kẻ đi qua. Đó từ đâu mà đến ? Chừng ở phía nam lên, hoặc ở bến-sang mạn lại bởi vì hôm tháng 10 trước khi Nã-phá-luân hoàng-đế đổ bến *Cannes* ngự về *Paris*, cũng đi qua một đường ấy mà vào. Người ấy chắc đã đi chân từ sáng. Coi bộ nhọc-nhằn lắm. Mấy người dân-bà ở ấp cũ phía ngoài cửa Nam, đã nhìn thấy người ấy nghỉ lưng dưới bóng cây, cho đường *Gassendi*, rồi lại thấy đến cối máy nước đầu đường mà uống nước. Hình là khát lắm, bởi vì lũ trẻ đi theo, cách chừng bảo trăm bước, đến cho sạn chơi, lại thấy người ấy đến máy uống nước lần nữa.

Đến đầu đường *Poichevert*, thì người ấy rẽ về bên tay trái rồi đi đến sở công xã. Vào sở cách chừng một khoảng đồng-hồ thì lại đi ra. Giữa khi ấy có một người *Sergent* ngồi trên tam ghế đá gần cửa sở chính là tấm ghế đã mà hôm mùng bốn tháng ba năm ấy, ông nguyên-soái *Drouot* đã trèo lên để tuyên đọc cho dân bản-thị, lời-lẽ khôi-phục để-vị của vua Nã-phá-luân, làm tại vịnh *Juan*. Người ấy mặt ngã mũ lưỡi-trai chào người *Sergent* một cách tôn-kính sở-hữu lắm.

Người *Sergent* không chào lại chỉ đưa mắt nhìn theo một lát rồi cũng đi vào trong sở công xã.

Thời ấy tại *Digne* có một nhà lữ-quán lịch-sự, bên đường cái *La croix de Colbus*. Người chủ-quán ấy, tên là *Jacquin Labarre*, là một người danh-diện trong bản-thị, bởi vì là đồng tỉnh với một tên *Labarre* khác là chủ nhà lữ-quán *Trois Dauphins*, ở *Grenoble*, tên *La barre* mà thi xưa đã có làm linh trong cơ Hưởng-đạo. Ngày hoàng-đế ngự hồi phục-quốc, có nhiều chuyện tương-truyền về những việc xảy ra trong quán *Trois Dauphins* đó. Tương-truyền rằng ông nguyên-soái *Bertrand* đã mấy phen ăn bận giả hình làm phu xe, dẫn ngày thang giong năm ấy, đi lại mấy lần nhà lữ-quán, bàn phải nhiều mê-dạy điều cho những kẻ tướng-sĩ, và nhiều tiền-vàng có de-hiệu thong-dao cho những nhà dân. Thực ra thì là Nã-phá-luân hoàng-đế khi ngự đến thành *Grenoble* không chịu vào nghỉ đêm ở dinh quan phủ, và khi ông thị-trưởng ra tọn nghênh thì ngự lại bảo rằng : *Để trẫm được tiện đến nhà một kẻ tôi trung kia.* Ngài bảo như thế rồi ngài ngự đến lữ-quán *Trois Dauphins*. Cái vinh-quang của anh *Labarre* chủ quán *Trois Dauphins* đó, về sau bay qua hai-mươi-nhăm dặm mà chiều sáng lấy sáng đến tận anh *Labarre* là chủ quán *Croix-de-Colbus*. Trong bản-thị ai nấy bảo rằng : Bỏ là anh em thuc-bà của người đồng tỉnh bên *Grenoble*.

Người khách bộ hành rạch-ròi hôm ấy đi đến nhà lữ-quán *Croix-de-Colbus*, là cái tiệm lịch-sự nhứt trong một miền đó. Tới nơi, anh ta vào ngay cho nhà bếp, vì nhà bếp ở ngay đường cái vào. Các lò đều đỏ lửa. Trong lò khoi thì cơi đun ngùn-ngụt. Chủ quán, vừa kiêm cả chức đầu bếp, thì đi đi lại lại, sang bên lò sưởi một tát, rồi lại sang đơm mấy *xoong* đồ ăn trên bếp, đương loay-hoay làm bữa cơm ngon cho bọn khách phu xe tài hàng, bọn khách ấy thì đương cười cười nói nói rầm rầm bên phòng ăn bên cạnh. Ai đã du-lịch, tất đã từng nghiệm rằng không có bậc người nào sành ăn cho bằng những quân phu-xe tài hàng ở các đường thiên-lý. Một con cầy béo, hai bên lót gà-gô trắng và ga rừng, quan mỡ-chài, đương quay trên lò lửa. Trong chảo thì hai con cá-chép hồ *Lauzet* và một con cá *truite* ở hồ *Alloz* đương sôi ăn-ỹ.

(*Còn nữa*)

Trung Bắc kỳ Lâm sản Công-ty

(*Rừng Bảo-đại, Rừng Phố-rí, Rừng Hạ-cương*)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
DIỆN THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
Có sưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đô-xá.

Bài diễn-thuyết của ông Phan-chu-Trinh

(*Diễn tại nhà hội « Việt-Nam » trong Saigon đêm 19 Tháng 11 năm 1925*)

Đạo-đức và luân lý Đông Tây

(*Tiếp theo*)

Tôi xin kể ra đây một chuyện rất tầm-thường, mắt ta thường thấy, nhưng thường ít ai chịu ý đến. Chuyện ấy là chuyện bài ca Nhị-thập-tứ-hiếu ta thường đọc trong lúc ta còn nhỏ một mười hai tuổi, hoặc những bức tranh Nhị-thập-tứ hiếu lòe loẹt trên vách nhà người An-nam ta ngày nay. Những bức tranh gay mắt ấy, những câu ca rêm tai ấy, tả ra câu chuyện rất vô-lý dị-đoan, bày rõ ra một cái ân cần kẻ tội-nhân của đạo đức Khổng Mạnh. Kể tốt quá, người xấu quá, đã không nhằm vào đâu, những việc tả ra đó y như là quỉ-thuật, không phải là sự ăn ở thật của loài người. Các anh em nghĩ thử một bọn trẻ mà đã là đã rụng khó hết, khéo thế nào mà mọc được măng ; nằm trên giá làm thế nào mà cá nhảy lên được? Những chuyện hoang-đường ấy là tự Quách-thì-Chánh đời nhà Minh làm ra, chứ không phải đã lâu. Nhiều người mắc mưu của Thì-Chánh đem các bức tranh ấy treo vào vách thay mặt cho đạo Nho, thế mà không thấy ai dám chê hai đến. Luân-lý gia-đình như vậy thì làm sao mà không càng ngày càng lạn bại cho được. Ta thử xem gia-đình nếu ta bây giờ thì cha mẹ coi con như của, nói rằng của mình để sinh ra, mình muốn thế nào thì phải thế. Đại-khái cha mẹ không muốn lo việc đời, thì sống không muốn cho con lo việc đời, cha mẹ không muốn để xa cũng không muốn cho con đi xa, cha mẹ muốn luồn cái các cửa ông lớn nọ ông lớn nọ để con làm các sở cho về vang thì cũng bắt con như thế, thật không còn gì là cho con một chút tự-do. Ấy là tôi nói mấy nhà giàu, còn như các nhà nghèo dạy con thì tất thì chỉ thì đánh, rồi nói rằng thương con cho roi cho vọt, mà không biết rằng làm như thế là nuôi cho con một cái tính phục tòng nô-lệ vậy. Khi còn ở trong gia-đình thì thờ cái không-khí chuyên-chế của gia-đình, khi đến trường học tại thờ cái không-khí chuyên-chế trong trường học (tính người mình hay thích giao con cho một ông thầy dữ đòn) thì làm sao khi bước chân ra ngoài xã-hội khỏi quen tính nô-lệ, chịu luồn cúi người. Cái tính nô-lệ của người mình ngày nay chính là mang từ lúc trong gia-đình chuyên-chế mà ra vậy.

Trong luật ta cho cha mẹ và chồng có quyền miễn. Đọc cha con xem ra thì chỉ thấy những kẻ tay lấm chân bùn, còn biết cần-cù lo làm để nuôi cha mẹ, chứ như bọn thượng-lưu, trung-lưu thì ta không còn thấy đến chữ hiếu nữa. Nói như thế thì ắt cũng có người bảo rằng họ nuôi cha mẹ họ sung sướng hơn, mà sao lại nói rằng bất hiếu ? Vậy tôi xin thưa rằng họ cũng cung-phụng đấy, họ cho ăn ngon mặc sướng đấy, nhưng họ cung-phụng mà không thật lòng, họ cho ăn ngon mặc sướng mà không khác gì họ đeo nhọc cho cha mẹ họ, vì những của họ đã đem ra mà cung-phụng đó toàn là của họ đã cướp giật của người bằng một cách quá ư bất nghĩa. Về đạo vợ chồng thì ta vẫn nói là « phu xướng phụ tùy », là « thiếp phụ đi thuận vi chính », là « xuất giá tòng phu », song ta coi thì rất cục lại nhà nào thuận hòa tức là vợ chồng nhà ấy có đạo-đức có tình cảnh ngang nhau mới được thế. Nếu nhà nào vợ khôn hơn chồng thì vợ làm chủ. Xem đó thì cũng đủ biết rằng sự gì gây dựng ra không theo tính tự nhiên của loài người thì dầu có quyền chuyên-chế mạnh đến đâu cũng không buộc người ta theo được.

Bàn đến quốc-gia luân-lý thì tôi xin thưa rằng nước ta tuyệt nhiên không có. Tôi xin nói tạm rằng quốc-gia luân-lý của ta từ xưa đến nay chỉ ở trong vòng chật hẹp hai chữ vua và tôi. Không nói đến « dân và nước » vì dân không được bàn đến việc nước. Vua là gì ? Vua là người cầm quyền chính trong nước, là người đứng sở trong một bộ-tộc nào, hoặc là con cháu người đứng sở trong bộ-tộc ấy, hoặc là người anh-hùng thấy dân đã-thán ra đánh đổ cường-quyền khôi-phục lấy đất nước của ông cha để lại rồi tự đặt lên làm chúa tể cả muôn người, hoặc người gian-hùng nhân thời ly-loạn dùng mưu quỉ-quyệt thần đánh đổ con cháu một giòng vua nào rồi tự đặt mình lên cái địa-vị ấy, hoặc người một nước đánh nhau đặng cầm quyền chuyên-chế, hoặc người nước ngoài, lấy sức mạnh đến đánh đặng cầm lấy chìa khóa quyền-lợi. Nói tóm lại vua là người lấy quyền công quyền tư, lấy đất người làm đất mình, lấy đất nông làm đất tư vậy.

Tôi là gì ? Tôi là người tùng-phục vua (vua chuyên-chế) hoặc là người làm nô-lệ cho vua ; hoặc là người làm công cho vua, đem mình ra nơi đầu tên mũi đạn đổi lấy một mảnh giấy vàng một đầu ấn đỏ, gian đầu ra giữa trận mưa đầu nắng tìa để đổi lấy chung rượu lại tiếng han khen. Nói tóm lại là người tôi mọi, đã bán rẻ vợ lẫn lẫn xác cho vua vậy.

(*Còn nữa*)

Bàn về sách lấy số Tử-vi

Tử-vi đẩu-số là một thứ sách để làm tiêu-định cho mọi người, người nào sự nghiệp sang hèn, hay sẽ-mệnh thọ yểu, thế nào có thể biết trước được hay còn thơ ấu ; sách Tử-vi mà số-nhân tu đặt ra cũng đã tốn biết bao nhiêu là công-phu nghiên-cứu, cho nên dù bao nhiêu thế-kỷ vẫn một góc phương Á-đông này mà vẫn có phần nhiều người tin dùng vậy.

Trong sách biên ghi có nhiều câu vị sao, vị sao nào tinh nết ấy, vị nào tính nết thuần-hòa cho là tốt, vị nào tính nết hung tợn cho là xấu, rồi xếp đặt ra có thứ tự, trong là số chia làm 12 cung, lấy cái giờ sinh tháng đẻ làm cung-khởi-điểm, rồi tính ra mà an-bố sao ấy vào cung nọ, sao nọ vào cung kia, biên chép nết các vị sao vào trong 12 cung rồi, mới lấy tính nết của mọi vị sao ra mà đoán, ông sao ấy vào sung nọ thì tốt, ông sao nọ vào cung kia là xấu. Cũng lại có cung nhiều sao tốt mà xấu, có cung nhiều sao xấu hóa ra tốt. Có nhiều người cứ giở sách của cổ-nhân để lập thành ra mà chép thành lệ sẵn thì rất là giản dị, song chỉ có khó về các lý-đoán tính tướng mà thôi. Chép thì dễ mà đoán lại khó, là làm sao ? là vì tuổi về nhờ cho nết các tính chất của các vị sao để là khó rồi, lại còn phải xét suy cho biết sao ấy vào cung ấy là hợp, vào cung kia là khắc, nơi đó là miếu vượng, chỗ kia là lạc hãm, vì sao này ở cung ấy thật là tốt, thế mà gặp phải vị sao xấu đứng lẫn vào thì ông sao ấy tuy tốt cũng thành ra vô bổ, vị sao rất xấu đứng vào cung nọ mà đắc địa lại thành ra tốt không biết chừng nào. Đại-khái như sao Thiên-cơ là vị sao thật tốt mà đứng vào cung nào mà gặp các vị tứ-sát (Đà-la, Kình-dương, Linh-tinh, Hỏa-tinh) đứng bảo thì gọi là « đã ngộ hung đồ ». Nam mệnh đứng vào cung thìn, tuất hay sửu mùi, mà có sao Kình-dương, Hỏa-tinh là sao rất xấu đứng vào lại thành ra « vũ vô song toàn, bình quyền nhất thống. » Đại thế cho nên bảo là đoán khó ; sự khó ấy không những thế mà thôi đâu, lại còn nhờ lưu-niệu, lưu-nguyệt, đại-hạn, tiểu-hạn, tứ chính tam phương, nào sinh nào khắc. Bởi vậy lấy thành một lá số cho hoàn-toàn cũng đã tốn nhiều công chiêm nghiệm kê cứu. Lấy số cốt nhất là phải biết đúng giờ, nếu giờ mà không đúng thì gửi tiền cho : hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. ° Mua báo thì tính từ ngày người khan mua một tháng tây trở đi cho gọn.

BERLIET

12 CÁI LẼ nên mua xe 12 BERLIET

1° — Máy phát-động chạy chậm không mòn được.
2° — Máy ca-buya hiệu ZENITH.
3° — Các cơ-quan đều để xem xét.
4° — Hộp vít-tét có 4 vít-tét cần dùng cho các dương dốc.
5° — Còn có mẫu.
6° — Máy hãm nhậy lắm
7° — Máy lái êm và dùng.
8° — Chỗ ngồi rộng và êm.
9° — Lò-xo tốt, dường xấu cũng êm.
10° — Bánh xe thay đổi dễ, nơ 820×120.
11° — Có máy thụt TECALEMIT bơm dầu lên các cơ-quan.
12° — Giá tiền 28.500 quan.

Xưởng AVIAT
Quai Clémenceau — HANOI

Ông ai mắc phải bệnh tình e lậu và giang-mai đã lâu hay mới, nếu nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lấy tiền đứng thuốc của hiệu TU-NGOC-LIEN, n° 46, Rue Principale à Bắc-ninh, vì hiệu ấy là một nhà chuyên trị bao thuốc bệnh tình đã có thông không ngày nào là không tiếp được giấy người khen và mình tạ ở các nơi gửi tới. »

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, 52, phố hàng Bồ và ở Hải-phòng Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán hộ.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY MỚI SỐ 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cổng, chắn song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá công họ, vì hiệu tôi muốn mong đặng khách.

° Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố °

MAO-THINH tính cẩn.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy cốt liệt cứ ông nào mua thì gửi tiền cho ; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. ° Mua báo thì tính từ ngày người khan mua một tháng tây trở đi cho gọn.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Responsabilité et libe té — **Trách-nhiệm và tự-do**

Un matin, au camp de Boulogne, Napoléon annonça qu'il passerait en revue l'armée navale en pleine mer. On transmet l'ordre à l'amiral Bruix, qui répond avec un impertinente sang froid que la revue n'aura pas lieu. De retour de sa promenade, l'empereur apprend que rien n'est prêt. Il envoie chercher l'amiral, qui, sur-le-champ, se rend auprès de lui. «Monsieur l'amiral, dit l'empereur, pourquoi n'avez-vous point exécuté mes ordres?» — Sire, répond avec une fermeté respectueuse l'amiral Bruix, une horrible tempête se prépare. Votre Majesté veut-elle donc exposer inutilement la vie de tant de braves gens? — Monsieur, répond l'empereur de plus en plus irrité, j'ai donné des ordres: encore une fois, pourquoi ne les avez-vous point exécutés? Les conséquences me regardent seul. Obéissez!

Sire, je n'obéirai pas. — Monsieur, vous êtes un insolent! — Et l'empereur qui tenait sa cravache à la main, se vança sur l'amiral en faisant un geste menaçant. L'amiral Bruix recula d'un pas, et mettant la main sur la garde de son épée: «Sire, dit-il en pâlissant, prenez garde!» Les assistants étaient glacés d'effroi. L'empereur quelque temps immobile, la main levée, attachait ses yeux sur l'amiral qui, de son côté, conservait sa terrible attitude. Enfin l'empereur jeta sa cravache à terre. Bruix, ému, le ramassa et la remit à son épée. — Monsieur l'amiral Vassal, dit l'empereur, vous ferez exécuter le mouvement que j'ai ordonné. Quant à vous, Monsieur Bruix, vous quitterez Boulogne dans les 24 heures et vous vous retirerez en Hollande. Vous

Les navires sortent du port, la tempête se déchaîne, plus de vingt canonnières sont jetées à la côte. Le lendemain, la mer rejette sur le rivage plus de deux cents cadavres.

Constant.

Nemo.

La Vie

Ne dites pas [illegible] un joyeux festin;
Ou c'est d'un esprit sot, ou c'est d'une âme basse.
Surtout ne dites point: «Elle est malheureuse sans fin.»
C'est d'un mauvais courage qui trop tôt se lasse.
Rien comme au printemps s'agitent les rameaux.
Pleurez comme la brise ou le flot sur le greve
Goûtez tous les plaisirs et souffrez tous les maux
Et dites: «C'est beaucoup et c'est l'ombre d'un rêve»

Jean Moréas (Strances)

Một buổi sáng, ở trận Boulogne vua Napoléon truyền lệnh rằng ngài sẽ điểm thủy quân ở ngoài khơi. Lệnh truyền xuống cho quan thủy-quân Đô-thống Bruix, ông khăn-khăng mà trả lời rằng không thể điểm binh được. Khi ngự-giá đi dạo về, Hoàng-đế nghe báo rằng việc điểm binh không sửa-soạn gì cả. Ngài bèn truyền quan Thủy quân-đô thống, một lát thì quan Đô thống đến chầu trong ngự doanh. Hoàng-đế phán rằng: «Quan Thủy-quân-đô-thống, tại làm sao khanh không tuân hành lệnh trẫm?» — Quan Đô thống Bruix cung-kính song cương quyết mà tâu rằng: Sắp có cơn dông-tố dữ-tợn lắm. Để thường Bệ-hạ muốn đem liều mạch biết bao tướng sĩ hay sao? — Hoàng-đế càng thịnh nộ thêm lên mà phán rằng: Trẫm đã lại khanh mệnh lần nữa rằng trẫm đã truyền lệnh, làm sao khanh lại không tuân-hành? Việc này sau có xảy ra điều gì, thì trách nhiệm tại một mình trẫm. Khanh cứ việc tuân theo!

Muôn tâu thần không tuân theo. Khanh, khanh là một gã ngạo-mạn! Rồi Hoàng-đế, nhân tay cầm cái roi, liền sổ lại quan Đô-thống, dang cách cử động dữ-tợn lắm. Quan Đô-thống Bruix lùi một bước tay rảm lấy đốc gươm mặt tái đi mà rằng: «Muôn tâu, xin Hoàng thượng liệu cấp-thế, cay-nghiệt làm gì bất-nhân, mà chư hạng làm nhân tri hường thần rộng-rãi, bao nhiêu thắng lợi của mà làm giàu, vậy thì giàu ấy là cai lỗ cho người ta ghét, mà lúc cần yên, bộ dang coi ghê-gớm lắm. Sau Hoàng đế quả nhiên roi xuống đất thì quan Đô thống Bruix cũng bỏ đốc gươm ra. Hoàng đế bèn phán rằng: «Quan thủy-sư Magon, khanh hãy lại đây! Khanh tính trẫm về cuộc điểm binh đó. Có Bruix trong 24 giờ, khanh phải tổ chức hai Boulogne này mà lại về Carthage ngay!»

Chiến-hạm dong khơi-càng; dông-tố dùng dùng nổi lên; hơn 2 cục hỏa tuyến trôi rạt vào bờ bể. Rồng mai sóng bể đưa vào bờ đến hơn mai trăm tử-thi.

Song Nam:
Nguyễn-văn-Thuộc

Thế-cục

Nói chi: «Thế cục hoàn-hảo»
Cho rằng: «Thế-cục thiệt tha»
Non gần thối cũ kêu ca lắm-thắm.
Cười như hoa đón dương xuân.
Khéo như gió dật sóng lan mới hào!
Kiếp phong-trần, trải phong-trần.
Mà rằng: «Thế-cục lớn-lao khôn lường,
Vả chăng cũng giấc Hoàng-lương.»

Song Nam: Nguyễn-văn-Thuộc

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Ở hiền gặp lành, làm phúc phải tội

Xã P. L. thuộc tỉnh H. Y. có ông cụ Nhì tên là Chính-trực, học hành uyên sâu, tính nết phân-minh, vẫn hay có lòng thương người và thương giống vật, lại thường giảng những lời cách-ngôn khuyên bảo người ta lấy đạo lành, hễ thấy ai mắc phải tai nạn hoặc yếu đau gì, thì ân cần thăm hỏi cứu giúp, hễ thấy ai bắt bình chửi đánh nhau gì thì thân đến phân giải cao nắn, thường có khi phải cho người ta tiền, rồi ngoài ra mới thôi đi, nhưng cụ cũng không tiếc, mà cũng không hối-hận, vẫn lấy thế làm vui về, trong làng thấy quãng đường nào lội lắm, thì cụ đứng ngay ra xướng suất hương-công cho gia-ti em sửa sang lại, và chốn đình chùa miếu mạo, cũ vẫn hằng sửa sang trông nom đến cả. Mỗi năm cụ dạy học được lương bổng bao nhiêu, thì cụ đem chu cấp làm phúc hết cả, khi nhàn ngồi chơi, anh em cô người can cụ rằng: kiếm nhiều cho cụ, lọm khọm dạy trẻ, ngồi để ăn cả lương, mới kiếm được mấy đồng, sao không đem về cho cụ ba làm giàu, lại cứ đem vất đi cho mọi người cả, thế thì chỉ nổng công khổ nhọc thôi! Cụ cười mà đáp rằng: Các ông quên lời thánh dạy, «vi phú bất nhân, vi nhân bất phú» nghĩa là chỉ bọn làm giàu thì tất phải bóc-lột chật-chẽ, cay-nghiệt làm sự bất-nhân, mà chỉ bọng làm nhân thì bụng thường rộng-rãi, bao nhiêu thắng lợi của mà làm giàu, vậy thì giàu ấy là cai lỗ cho người ta ghét, mà lúc cần yên, bộ dang coi ghê-gớm lắm. Sau Hoàng đế quả nhiên roi xuống đất thì quan Đô thống Bruix cũng bỏ đốc gươm ra. Hoàng đế bèn phán rằng: «Quan thủy-sư Magon, khanh hãy lại đây! Khanh tính trẫm về cuộc điểm binh đó. Có Bruix trong 24 giờ, khanh phải tổ chức hai Boulogne này mà lại về Carthage ngay!»

Chiến-hạm dong khơi-càng; dông-tố dùng dùng nổi lên; hơn 2 cục hỏa tuyến trôi rạt vào bờ bể. Rồng mai sóng bể đưa vào bờ đến hơn mai trăm tử-thi.

Song Nam:
Nguyễn-văn-Thuộc

Thế-cục

Nói chi: «Thế cục hoàn-hảo»
Cho rằng: «Thế-cục thiệt tha»
Non gần thối cũ kêu ca lắm-thắm.
Cười như hoa đón dương xuân.
Khéo như gió dật sóng lan mới hào!
Kiếp phong-trần, trải phong-trần.
Mà rằng: «Thế-cục lớn-lao khôn lường,
Vả chăng cũng giấc Hoàng-lương.»

Song Nam: Nguyễn-văn-Thuộc

có hàng nghìn, lại hằng khi đình trệ trân gian bè lận, kiếm chác không thiếu cách gì, chỉ trong mấy năm đã nên sự phú. song nào của phi nghĩa có bền đâu, rồi ra người thì chết, người thì bị thuốc độc, người thì gặp kẻ cường hung đánh chết, có người thì cờ bạc, thuốc xái, kiện cáo phá tan rồi con cái thậm đến nỗi phải đi ăn mày, ăn xin, ăn trộm, ăn cắp, khổ-sở. Vậy thì công dâu mà cóp nhặt những của bách-gia làm gì cho khổ sái thân, mà để cho ai ai cũng ghét như thế, phỏng ăn trắng mặc trơn, lên xe xuống ngựa thì có đẹp gì! ấy đấy con nên lấy thế làm gương!..

Anh Lý nghe lời cha dạy, biết mình lỗi đạo, lấy làm ăn-năn, và xin chỉ quá tự tân, từ đấy không dám đua đòi chúng bạn như trước nữa, mới lập tức sao niêm-yết cấm đỏ bác ra đình, ở dưới chua thêm rằng: từ rày tôi cũng chừa hẳn, nếu tôi đánh bạc ai bắt được xin nộp phạt hai quan mà nếu ai đánh bạc tôi biết được cũng vậy, bấy giờ trong làng mới hết cái tệ cờ bạc, cho hay biển chính ảnh lòng, có như lời tiết, khi ấy lại chăm-nom, tuần phòng coi sóc cho dân, không để ai thiệt hại trộm cắp gì cả, ai nấy yên nghiệp làm ăn, được luôn mấy năm trong dân-gian được từ tế làm ăn vui vẻ, điều khen ông Lý ấy và đặt cho ông một tên mới là ông Lý Bụt, và làm thơ rằng:

Vang vẻ dân ta đã thái rồi,
Nhờ ơn ông Bụt mới ra đời.
Tiền rơi đường cái người không nhặt,
Nhà ngỏ cửa ngàn trộm phải tai.
Thuế ốp chính tang đều bỉ bỏ
Khương âu đấy xuất chẳng lôi thôi:
Bạc cờ kiện cáo không còn nữa
Cả việc làm ăn thế mới vui.

Song trong làng có bọn kỳ-cóc mục nát, mồ ngoài người người, vẫn là sài đàng ăn bẩn đã quen, nguyên cảnh ấy xưa kia vẫn quen thói bẻ đăng thông với lý trưởng để xâu xen tiền công, phàm việc gì độ mất trăm bạc trở lên hai trăm đề mà kéo áo người đắp chăn mình, từ khi ông lý Bụt bắt lỗi rồi, thì suu-thuế tính toán phân minh, công việc bổ bán đăng phẳng, bọn kia không dây-dưa vào đâu mà chẻ chén hát thịch được, cho nên sinh ra mâu thuẫn, thành sự thì hão. Song ông lý Bụt thấy bọn họ xấu bụng như vậy, được giảm năm kẻ quan xin từ dịch. Khi ấy bọn kia mới tìm cách vận-động cho người trong bọn ra thay châu, từ đấy sưu thuế tạp-dịch, thôi thì hễ mà những làm, trên thì đã đặt lời quan-nha, dưới thì bẻ bẹn lý dịch, không còn ai làm gì nổi nữa, mà lỗ đàn em thì thấp cổ bé họng, nào biết kêu ai, lại nỗi vào một lá đơn là hai đồng bạc. thì quan mới cấm cho, song cũng rứa, vật mèo đồng rơm, kiện càng thêm hại, dân tình lác ấy thật là khốn khổ, nói sao cho xiết. Từ ấy lý mới này mới quá tệ, thôi thì của đình chùa, của bà hóa, cho chí của thằng trâng thằng mõ, hễ hở đâu thấy xoi đấy, chẳng từ thức gì, thậm đến nỗi của người ta vừa đánh trống vừa ăn cướp, mà kẻ bị mất cũng không dám hé mồm ra, chỉ ngậm ngùi than thở một mình, cho nên khi đó bọn giai em thấy đâu tức giận, đặt ngay tên cho thầy lý ấy là thầy lý Ma và làm thơ rằng:

Một cổ lâu nay đã mấy trông,
Thằng ma mày có biết hay không,
Mảnh sành giản mãi cho ra mỡ,
Chẻ đá bắp sao rỡ bẹp mông,
Chỉ cắt đồng tiền xoay một cấp,
Không thương đứa đơm lại còn chông,
Chàng ta đến nỗi rồi không khổ,
Đồng đất phen này nhẵn cả lông.

(Còn nữa) Phạm-huy-Chính

VĂN UYỂN

Đề động Hương-tích

Bệ nhất Nam thiên phải chốn này?
Quan-âm ngày trước đến tu đây,
Sườn non thơ vịnh rêu mờ đá,
Đầu mái hương đưa khói lẫn mây.
Suối Đục véo von kình cá nước,
Rừng mai kỳ-cóc mõ chim cây,
Động đào chưa biết ai là chủ,
Phong-cảnh nhìn xem lắm vẻ say.

Những điều trông thấy ở Niềm (B. N.)

I

Du-khách vui chân tới cảnh Niềm...
Câu cười điệu hát khúc đàn êm...
Nợ tình vay trả tay tài sắc...
Nhoáng bóng đèn tây, hỡi chị em!

II

Nhoáng bóng đèn tây, hỡi chị em!
Thôi thôi chỉ vị mất xanh nhèm,
Đi đâu chẳng biết nhân tình đó,
Trắng phếch đen sì nghĩ lại xem.

Đáng cười

Chẳng giàu sác-tích cũng quan sang,
Con cháu nhờ nhe hà chịu xoàng.
Tuyết nguyệt phong hoa trân quý-tự,
Cầm kỳ thi tửu tứ cung-thang,
Tưởng mình «giáo-mác» lương vài [chục.
Quen thói ăn chơi nợ tám tăng,
Kia trước thế nào giờ thế nhỉ?
Đôi phen say tỉnh cũng bàng-khuâng.

Mộng-Tiên (Đáp cầu)

Mừng bạn làm thuốc

Ao nước đầm-đìa, cụ trước đã
chen đường sĩ-hoạn,
Thói nhà gin giữ, bác nay lại
nối nghiệp nhà y.

Ngẫu vịnh

Ưa tỉnh cho nên ở chốn này,
Phố phường chen cạnh đã bao nay.
Nhà tre bốn vách tình cầu đối,
Sân nở tư mùa đủ thức cây.
Vài quyển thư thơm ngâm nỏm với chữ,
Mấy hồ rượu nồng tỉnh mà say.
Khen chê miệng thế ta không quản,
Trời đất cho ta những phúc dày.

Viếng ông bạn hay Vũ

Đã vội đi đau lành cõi trần,
Mơ màng giấc ngủ mấy ngàn xuân.
Mồ đay đính giữa ngôi như bụt,
Ảnh tướng trông lên mắt có thần.
Nhớ nghĩa anh em cùng một hội,
Mừng nay con cháu đứng đầy sân.
Lên chùa niệm phật cầu cho bác,
Bác muốn nghe thơ tiễn mấy vần.

Hà-thành Nguyễn Quỳnh

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

CÓ BÁN:

Xe đạp và xe máy «Môtô» hiệu «TERROT» và «ALCYON»

Bộ phụ tùng các thứ xe đạp, xe mô-tô, xe ô-tô

Súng đi săn

hiệu VERNEY CARRON

Xưởng chữa xe ô-tô

Xin đến hỏi giá

Hiệu kim-hoàn

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hano

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu cố lại nhãn sửa, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

SỞ MUA VẢN-TỰ NỢ VÀ ĐỜI HỘ CÁC CÔNG NỢ

Nhà-giấy ở số 6, Phố Hàng-Trống — Hanoi

Sở này đã trình Tòa, đã mở bảy năm nay chuyên về việc mua vản-tự nợ và đòi hộ các công nợ ở các tỉnh. — Công được phép dịch các đơn từ — *lo giúp hộ các công việc* — mua bán bộ nhà cửa, đất cát vân. vân... — Ai ở các tỉnh đến Hanoi mà không biết Tòa-án hay là các sở-giấy quan Trang-Sư thời cứ đến hỏi sở này, sẽ cho người đưa bộ đến tận nơi, không lấy tiền lô-phí hay là mượn lo giúp hộ công được.

— Ai muốn cần hỏi điều gì thời cứ đến nhà-giấy này là viết thư sẽ xin trả lời. — Sở này không giao cho ai thay mặt ở các tỉnh cả. *Sẵng không cho ai ở đó nữa các hạn).*

— *Phạm Sở-giấy nào được phép mở đã lâu tại Hà-thành đã ta có gi...ri — có thể giúp được nhiều việc hoàn-toàn.*

VŨ HUY-THANH

HÀNG MỚI SANG

BÁN CHIẾU KHÁCH

Bán-hiệu bán cắt bán lẻ các thứ hàng vóc nhiều, tơ lụa, satin, sa tấy, cachemire faille, khăn tua tơ, khăn tua len, các thứ len dạ, tissus Imperméable, mũ dạ v. v...

PHAN-QUANG-THÀNH

Số nhà 10, phố hàng Bún, Hà nội.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rẻo phải làm cho hay hẹ vật nông thuốc nặng rất đỉ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bất thuốc này có bởi-bằng của quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1140

Nhà Bán-đồ «TÂM-TÂM» Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

女孝義節孝忠

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ nữ

I — *Song-phượng kỳ duyên (sự tích Chiêu-Quân cống Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá* 0 $ 90

II *Tái sinh duyên (sự tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá* . . . . . 0 , 90

III — *Tục Tái-sinh-duyên, cùng chia làm hai cuốn: Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá* . . . . . 0 , 90

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0 $ 20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN, Hanoi.

Grand arrivage de parapluies

POUR HOMMES. DAMES Et GARÇONNETS

Bản-hiệu mới nhận được nhiều các thứ ô ở bên Pháp sang để bán trong dịp Tết Nguyên-Đán, hàng thật tốt, giá cực rẻ, và có đủ các thứ vải để lợp ô nữa; các ngài cứ hỏi bản-hiệu thì sẽ vừa ý ngay.

Chapellerie Hai-Chinh
74-76, Rue du Pont-en-Bois, 74-76
Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1 $ 40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC:

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền kỳ, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, còn thì đóng làm 24 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Góp tiền lần đầu, liền được ngay cái vé, riêng mình có quyền số-hữu, lỗ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ góp kho đành đến một tí, thật hiểu nhau không ngại đâu, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được có quyền số-hữu mãi mãi vé rất quý có sinh lợi-tức.

Về CRÉDIT NATIONAL mỗi năm làm kỳ dự cuộc rút số: là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng để trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho ông coi nhiệm nhé:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 13 Mars 1906, còn nhà nước sẽ được để điều khiển chắc

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những bình lọ, làm trò-cười cho trẻ con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem kỹ và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, kiến-hiệu Khải-định thứ ba, tên Nội-các phụng lời chiếu phê rằng:

Chiếu nay đợi được phòng của MONTÈS gọi ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ để đồng ngự dụng qua mỗi bữa, đáng nên giá thưởng, trước hạn phải ghi gửi cho qui được phòng chế-hóng 40 số thanh-giới.

Khâm thử.

以嘉興製造滋補神效內外五大洲獲得金牌獎狀此承諾御用達各國王室

Như có ngứa khó chịu vậy thì phải dùng Pommade Cadum thoa hết tức thì.

HỘI NHÂN-BÁC

Ban Trị-sự hội học Nhân-bác kính cáo hết quý hiệt cho rằng hội Cinque « Long-Tien » có long hiên-học. Mục nghĩa công-ích, định diễn một buổi Circque đặc-biệt vào 9 giờ tối ngày thứ hai 21 Décembre này tại trước Hôi-chợ để lấy tiền giúp bần-hội.

Vậy chúng tôi kính thỉnh các Cụ, các Ông, các Bà, các Cô, các Cậu, đến 9 giờ tối ngày thứ hai này, đến xem Cinque « Long-Tien », trước để mua vui, sau để giúp việc học cho bọn thanh-niên nước nhà. thời bần-hội lấy làm cảm-tạ vô cùng.

Giá cho Xiếc

Một tờ sau ghế	10 $ 00
Một tờ một ghế	2 00
Hạng nhất	1 00
Hạng nhì	0 50
Hạng ba	0 30

Vé bán từ hôm nay ở tại:

Nhà Bảo Trung Bảo Tàng-sách Nhà In Mạc-đình Tứ. Số nhà 120 rue du Coton Hàng cơm Hiệp-Thành ở bờ hồ Hoàn-kiếm. M. Hai-Bình, số phố Sinh-từ Hàng Sách Đại mới, số 36 phố Huế. M. Phương Sơn 20 phố hàng Bạc. Đức Hàng 32 phố hàng Bồ, và tại rạp Cirque « Long-Tien ».

Nhân-Bác hội kính cáo.

CÁO-BẠCH

Ông Caps chủ hiệu Vĩnh-tài ở phố hàng Trống số nhà 102 có lời bá-cáo cho các quý-khách Annam biết rằng, đến ngày 25 Novembre ông sẽ có 6-7 ô-tô chở hành-khách đi từ Nam-định đến Ninh-bình. Ô-tô chạy vào ngày từ 6 giờ sáng đến 6 giờ tối đi từ gare ra chợ Nam-định và từ gare ra chợ Ninh-bình. có đỗ ở cả gare ở Nam-định và ở Ninh-bình, hai trong ba chiếc hàng. Việc vận tải này sẽ do một người Tây ở Nam-định trông nhất hai trong năm. Xin mời quý-khách chiếu cố.

Nay bá-cáo

CAPS

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai dã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Ngày Ninh-lăng[1] đức Tiên-đế

Đến ngày ninh-lăng đức Tiên-đế thì Hương-kỳ chụp-nhân có đem máy ảnh Cinéma vô Huế. Lại có đem theo một cái máy chụp ảnh kiểu tối-tân năm 1926. Nhân tiện khi về từ Huế ra Thanh-hóa, có ở lại mỗi tỉnh trong hai ngày. Bi đến tỉnh nào, sẽ có giấy báo tại các công-sở. Vậy ngài nào muốn chụp ảnh, xin viết thư trước cho hiệu Hương-kỳ Hanoi, để khỏi lỡ thời giờ trong cuộc hành-trình.

(1) Nghĩa là nước tử cung ta an-táng tại tôn-lăng.

4. M. Phạm-Liệu, tham-tri bộ Lại;
5. M. Bồn-Thạnh, tham-tri bộ Lễ;
6. M. Ng-v-Hiền, tham-tri bộ Công;
7. M. Ưng-Bàng, tham-tri bộ Binh;
8. M. Hồ-đắc-Khải, thị-lang bộ Hộ;
9. M. Hồ-đắc-Hề, thị-lang bộ Học;
10. M. Ng-viết-Song, tham-tri bộ Hình.

Công việc của hội-đồng tài chính này là nghiên cứu những cải phương pháp lương hậu để thực hành tỉnh tiết những sự cải-phí trong các môn thuộc về Nam-triều và xem xét cải thêm sổ văn võ quan viên, chỗ nào nên bớt, chỗ nào nên thêm, cho thích hợp với việc hành-chính ngày nay.

Điện Cần-thành. — Hiện nay ở điện Cần-thành là nơi tôn-trí từ cung đức Đại-hành Hoàng-đế (1). Theo điển lệ của quốc triều thì điện Cần-thành là nơi để cử hành việc đại tang nghi đức Hoàng-đế; cùi-mô thể thức của điện này rất là trọng, có về hàng-vĩ lắm; cách đây hai năm đã có trùng tu một lần, lại tô điểm thêm nhiều về hay-hoàng xán-lạn nữa, suốt trong điện từ cái rui cái mèn, cái cột nhà, cái đèn tay cho đến bức tường, là cửa đều sơn tuyền một màu vàng non cả, trông có một cái quang-cảnh rực-rỡ mà dịu-dàng, trang-nghiêm mà mát mẻ. Còn những đồ bài-trí ở trong điện cũng nhiều đồ trân-kỳ lắm. Ở trước điện có một cái sân thật rộng, là nơi để văn vũ bách quan làm lễ và quân lính bài-liệt những thứ nghi-trượng đứng hầu.

Điện Cần-thành thật là một nơi tôn điện rất đẹp đẽ vậy.

Một khoản cải-định trong ngạch Kinh-huyện. — Mới có nghị-định cải định lại ngạch kinh-huyện rằng: Từ nay về sau những chức tri-huyện trong 6 huyện thuộc tỉnh Thừa-thiên thì trật tùng ngũ phẩm chỉ hàm. Sự sửa đổi ấy là vì ý nghĩa như thế này: nguyên năm Minh-mạng thứ 8 có chỉ dụ định rằng những chức Kinh-huyện Tri-huyện trật chánh lục phẩm, còn những chức Tri huyện các tỉnh trật tùng lục phẩm là có ý trọng chỗ Kinh-đô vậy. Nhưng đến năm Duy-tân cải định lại Tri-huyện các tỉnh trật chánh lục phẩm, còn Kinh-huyện thì cứ nhưng sựa, như vậy thì chưa có phân biệt, cho nên nay cải-định lại như thế, để cho hợp với cái ý nghĩa của quan-chế ngày trước.

Nghị-định về khoản tiền gia-cấp các thầy dạy chữ Hán. — Quan Khâm sứ Trung-kỳ mới ký một bản nghị-định về khoản tiền gia cấp các thầy dạy chữ Hán ở các trường tiểu-học như sau này:

Khoản thứ 1. — Các viên trợ-giáo dạy chữ Hán (ngày thứ năm) trong các trường Sơ-đẳng Tiểu-học và trường Dy-thục tiểu-học được lãnh tiền gia cấp như sau này:

Trong một tuần dạy 3 giờ trở xuống một tháng 6 đồng.

Trong một tuần dạy 4 giờ rưỡi trở xuống và trên 3 giờ một tháng 7 đồng.

Trong một tuần dạy 6 giờ trở xuống và trên 4 giờ rưỡi một tháng 8 đồng.

Trong một tuần dạy 7 giờ rưỡi trở xuống và trên 6 giờ một tháng 9 đồng.

Khoản thứ 2. — Các trường lớn có nhiều lớp mà một thầy không thể dạy hết được, thì dùng nhiều thầy và ăn gia cấp chiếu theo điều lệ đã định.

Khoản thứ 3. — Một lớp dạy chữ Hán không được kém số 25 trẻ. Nếu không đủ số ấy thì phải hiệp cùng học trò lớp trên mà dạy.

Khoản thứ 4. — Quan Đồng-lý phủ Khâm-sứ và các quan Công-sứ các tỉnh, quan Thủ-hiến nha Học-chính Trung-kỳ chiếu theo nghị định này mà thi-hành.

(1) Theo phép Nam khi đức Hoàng-đế thăng-hà mà chưa làm lễ tôn-thụy thì gọi là Đại-hành Hoàng-đế.

VIỆC TRUNG-KỲ

THỪA-THIÊN

Được mùa quít. — Làng Mỹ-lộc sinh nhai về nghề lập vườn, trong vườn họ trồng nhiều nhất là cà và thứ này: quít, cau và trầu. Năm nay quít được mùa nhiều lắm, vườn nào vườn nấy quít đỏ rực. Được mùa một cách lạ lùng! mỗi cây quít số trái gần bằng số lá. Người ta phải cắm cả cái buộc rong rông hay là làm giàn để cho các nhánh quít dựa vào, nếu không thì nhánh phải gẫy cả, vì trái nhiều nặng lắm, ai bước chân đến là g Mỹ-lộc trong tháng này trông thấy cái quang cảnh vườn quít của họ thì không sao mà không ngạc nhiên được. Thật là cái cảnh-tượng đẹp lòng vui mắt, như của người làng bọ.

Quít chở ra đi bán các nơi cũng nhiều, thử xem chỉ lấn Huế thì họ có một con sông rất tiện lợi cho sự chuyên chở ấy ngày nào cũng có đến hai chiếc đò to, mỗi chiếc chở đến 45, 50 giỏ tường, một giỏ nặng tới 50 kilos; còn về phía Hàn thì họ chở xe lửa ngày nào cũng có đến 40 giỏ to tường.

Chở đi như vậy đã gần hai tháng nay rồi, mà vẫn chưa hết.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu QUINQUINA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với Bordeaux như Grenache.

Rượu này do ông L. BLANC là người sáng-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế hạng nhất chế ra.

Đã ngon lại bổ, giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2099

NHÀ BÁ-CHƯỜNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$30 một hộp

Bột ăn PHOSPHATINE FALIÈRES đánh

tiếng lâu nay, bán nơi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kính lắm.

Có mua nhuộng cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES đừng bỏ tính thần, lời cho cẩu nó mất tiền, người lớn đau buồn, ông già bà cả liệt nhược, chẳng là kể có đau ốm mới mạnh

Có trở bán công hết — Tại chỗ thì ở Paris, 85 b, đường La Vacherie. R. C. Paris 10.365.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Từ đầu tháng đến giờ, Bản-hội vẫn tiếp được nhiều thư của các quí khách gửi lại bảo diễn lai về chiếu cải-lương « GƯƠNG-TÀY-LIỆP » để các ngài lại thưởng thức. vì diễn mấy lần nhiều quý khách chưa được xem, song soạn giả còn đang giờ bản sửa đổi lại cả 5 hồi về tích hai ấy, cho thêm vui trò, rồi mới lại giám đem ra khai diễn để được hợp với những chỗ mà các ngài chỉ bảo cho. Nay xửa đổi đã xong rồi, suốt cả 5 hồi đều được vui trò từ đầu đến cuối, vậy bản-hội xin có lời kính cáo để các ngài rõ cho rằng bản-hội định diễn lại vở hát lương ấy trong 5 tối nghĩa là

Tối thứ sáu 18 Décembre 1925, diễn lại tích « GƯƠNG-TÀY-LIỆP » (Hồi thứ 1)

Tối chủ-nhật 20 Decembre 1925, diễn lại tích « GƯƠNG-TÀY-LIỆP » (Hồi thứ 2)

Tối thứ ba 22 Decembre 1925 diễn lại tích « GƯƠNG-TÀY-LIỆP » (Hồi thứ 3)

Tối thứ năm 24 Decembre 1925 diễn lại tích « GƯƠNG-TÀY-LIỆP » (Hồi thứ 4)

Tối thứ sáu 25 Decembre 1925 diễn lại tích « GƯƠNG-TÀY-LIỆP » (Hồi thứ 5)

Bản-hội lại xin nhắc lại xin nhắc lại để các quý khách biết cho rằng vở chèo cải-lương « HIẾP-KHÚC-NGHĨA-ÂN » tháng trước Bản hội một đem ra khai diễn lần thứ nhất, được các bạn quý khách là tích hát rất có nhiều hợp với thời nay. Cốt hát toàn mới đặt ra. Nhưng đương hát, Cô-trác là hợp với tình ý của trong 5 chí hát ấy. Nay soạn giả đã soạn xong lời thứ nhất vậy Bản-hội định diễn:

Tối chủ-nhật 27 Décembre 1925 diễn tích « HIẾP-KHÚC-NGHĨA-ÂN » (Hồi thứ 1)

Tối thứ ba 29 Decembre 1925 diễn tích « HIẾP-KHÚC-NGHĨA-ÂN » (Hồi thứ 2 các lần hồi mới soạn xong

Trong những hôm diễn hát các vở hát cải-lương hết kể ở trên, lại phòng bán vé nhà hát đều có bán vé trước 3 ngày hôm khai diễn, vậy xin các quý khách lưu ý đến thường thức đông, cho thì Bản hội lấy làm cảm tạ vô cùng.

Tối thứ sáu 18 Décembre 1925

GƯƠNG TÀY LIỆP

(Hồi thứ 1)

vở chèo cải-lương soạn thành được hơn 50 được hát, có nhiều giọng hát khác nhau, vui nhất là các điệu Lang, ta là Bolero lắm mới, xin chớ hát vội vã đánh chèn nhau, hát dứa ở ra cán khóc... xin các quý khách hãy vì đến thường thức đông cho vở xin giữ chỗ ngồi trước

Tối thứ bảy 19 Decembre 1925

TÂM PHÚC TƯƠNG TRI

Những các hát tức cảnh tỉ thanh hát hơi thứ giọng khác nhau, rất là xuất sắc hay

BÁN ĐẤT

Một khu đất thường tốt, hình vuông, thước vuông 10 tầu chia phải làng Không trung, mới trong ngõ Cửa-Cấm (Ngã tư Sở). Ai muốn mua xin mời lại số 32 hàng Than mà thương thuyết.

CHÈ TÀU SÂM-MẬU

Hiện trà Sâm-mậu nổi tiếng đã lâu. Trước đây các ngài ở xa muốn mua, có khi gửi đi không tiện, thật phụ lòng các quí-khách. Bây giờ muốn được nhiều người làm đại-lý, hễ ai muốn làm, xin viết thư cho số 59 phố Hàng-ngang Hanoi.

1. Phàm bán trà bất cứ nhiều ít, mỗi một trăm đồng sẽ để hoa-hồng cho đại-lý 3$.

2. Phàm những tiền phí-tổn gửi trả cùng gửi tiền và thư phụ đại-lý, vân vân thì bản-hiệu đều xin chịu.

3. Giá hàng tùy theo kỳ tiền dài ngắn đã sẽ định.

BỆNH LẬU

Thuật bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhầy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả, giá dù ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó thì lậu có sẵn phát ra càng tự hẳn.

Lỡ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

TÉLÉPHONE N° 126 — ADR. TÉL. MAGASRÉUNIS

Trong hết tháng Décembre

CÓ BÀY RẤT NHIỀU THỨ MỨT, KẸO

Dragées amandes fines	*Một nửa kilo:*	12 fr. 50
Chocolats fourrés Jacquin	*Một nửa kilo:*	20 fr. 00
Chocolat « Marquise de Sévigné »	*Một nửa kilo:*	30 fr. 00
Có các hộp kẹo rất đẹp Marquise de Sévigné.	Từ 25 fr. đến	250 fr. 00

Nougat de Montelimar — Sucre d'Orge — Confiserie fine — Pain d'Épices

Trên gác, bày đủ các thứ đồ chơi

ECOLE FERTILE N° 40

Rượu DUBONNET

là rượu bổ Khỏe và lập dưỡng sức lực lại

Rượu DUBONNET danh tiếng là nhờ nồng mùi ngon bát ngát và lại bổ Khoẻ dưỡng lạp sức lực lại

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie — PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

PHÀM,

Thứ chè t t thơm quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá lá cho nên gìn g ữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoï, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-BIỂU
số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khach, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

TAM-TINH-Y-QUÁN

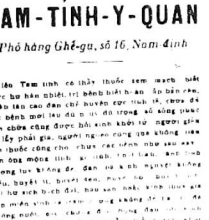
Phố hàng Ghế-gu, số 16, Nam định

Bản Tam tinh có thầy thuốc xem mạch biết thực hư hàn nhiệt, trị bệnh biết hoãn ấp bệnh rõ, hiệu lâu cao đan chữ huyền cực tinh tế, chưa đã các bệnh mới lâu đều ở nơi đó trong sổ sống nước con chữa cũng được hồi sinh khởi từ người giàu có lấy phải gia, người nghèo cũng qua không nên sin thuốc cũng cho chưa các nơi nhờ sau này đến ông mừng tính xa tính gần đều tính đường lợi hại không để đến nỗi bệnh người không điều, huyết tí, huyết tan, nước cạn, tinh thần suy khí hư sinh bệnh đủ, hay sau nhỏ, tinh thần suy tiếp mến sinh ra chứng ấy đều là thuốc để không nước, đến chữa ở đây không đau nhức, bổ lao, bổ đàm, suyễn, tiêu khát, khái huyết, nôn nghịch, ho ra tí, huyết bằng, phong thấp, tê chứng, bổ tỳ, bổ vị, phù thũng, gia mồi hợp hay là chữa lâu ngày.

Bao mỗi cô công xây, hay sa ăng, nó nắc, nấc chỉ chữa nửa gói thì khỏi mà mất không re sen, mỗi mất 1 đồng. Trẻ em cảm kinh đau sưng ở li mỗi chai 0 bảo.

Lâu và giang mai : các kiểu chữa khỏi và giải nọc không tốn tiền lại sinh tác nam thương mại chai 1 đồng. Thuốc để sau nước sông để hoàn gia trở lại gói đều dùng được, cả thảy hết 1 đồng.

Thuốc cai á phiện nếu nào bác nào đã ăn uống khỏi không vật và đi làm được, hàng nhất 2 đồng 1 chai, hạng nhì 1 đồng, chai con 1 cắc 0 và viết thư có bệnh nên gửi thuốc lại nay gửi cách lĩnh hoa giao ngân, muốn gửi ngay thuốc, xin đề như sau này : M. TRẦN ĐẮC [illegible]
NAM ĐỊNH, Nam định

LÀM SAO CHO ĐÀ TRÒ NÊN TỐT

[illegible] thuốc ĐAU MÌNH, ĐAU GÂN, NHỨC MỎI, SƯNG GIÁI, ĐAU ĐẦU

Ở các hiệu thuốc [illegible]

Nay người ta [illegible] người ta phải [illegible] ở [illegible] đã [illegible] thường [illegible] ở đã [illegible] DEPURATIF RICHELET [illegible] thường [illegible] thuốc [illegible] thuốc [illegible] DEPURATIF RICHELET [illegible] thuốc đã [illegible] thuốc đã chữa những bệnh đau gân, nhức nhối trong [illegible] xương, đến các thứ ghẻ ở [illegible] chàm, ghẻ hơm, ung độc, chảy máu, chảy mủ, đau cùng lên bên đầu, thuốc máu nhiễm này đã cứu nhiều bệnh đã xo phương cứu cứu, mà chẳng ngờ thuốc này no cứu từ bước sinh được, bởi c ứng nơi máu huyết mà ra.

Mấy mà thuốc đó có bán, chỉ trừ ra nhà thuốc chính của ông L. Richelet ở ngay nhà bài tây, Saigon.

Nếu rất mà hết thì gửi ngay qua hàng cái Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Bellevi, BAYONNE Basses Pyrenees).

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc

Peptonate de fer MONTES

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá từ n 0$80

Cachou Lajaunie

là một thứ thuốc làm cho [illegible]

khỏi hẳn [illegible]

Cần [illegible] là Chỉ có thứ thuốc [illegible] hay hơn, còn các thứ khác [illegible]

Giá mỗi hộp là 0$10

Có bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Trang-tiền,
HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, chương [illegible] nên bệnh ghớ

Mắc bệnh sốt, thương sốt ho nhức đầu, đau ở khắp trong

Muốn trị bệnh sốt, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rozeol

0$60 một ống sáu cachets

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ ĐƯỢC, BỆNH ĐAU GÂN, BỆNH BUỒN BỰC

Khi nào người ta đau nhức, đau gân, thì thấy không ngủ được, đau gân, đau rất, nghĩ không ra việc, đau lưng, đau người, ngủ thì chập chờn, thấy trong mình khó ở mà hình như điên dại, công việc không muốn làm, nếu không chịu chữa ngay thì chết cũng nên.

Trong những sự nóng, mà muốn cho ngủ ngon giấc, khi thức dậy không thấy nặng đầu, thì chỉ nên dùng thuốc *Nearinase*. Thuốc này ai dùng cũng được, dù trẻ con, ông già, con gái, đau bà đến tuổi hay sinh bệnh và các thứ bệnh thương gân.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2054

Hễ các ngài thấy trong người mệt nhọc, xanh xao, [illegible] ăn không ngon và hay sốt rét thì các ngài nên dùng ngay cho ngắn ngại, thử

Rượu bổ của ông Bác-sĩ J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém cả lại chóng khỏi nữa

Giá bán : $25 một chai lít
1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Trang tiền
HANOI

Dù các ngài đau đã dây đến thế nào mặc lòng, hễ dùng [illegible]

Thuốc bột Saint André

thì sẽ [illegible] khỏi hẳn tức thì.

Cứ [illegible] đều đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André
[illegible]
Bán lẻ vị, cân đủ, [illegible]
[illegible]

Giá bán: 0$[illegible]
Hỏi tại [illegible]
CHASSAGNE
59, Rue [illegible]

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Trang-tiền
HANOI

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, [illegible] de la Baie, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 3$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 3.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 3.00
4° THƯƠNG LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 4.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

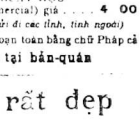
Mới có da vernis rất đẹp

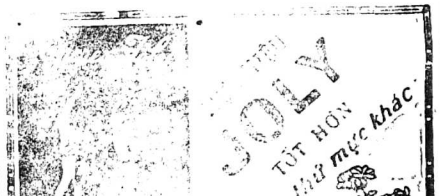
Bản-hiệu vừa nhận [illegible] các thứ da rất đẹp, các ngài đi dạo [illegible] xin các ngài chiếu cố cho. Giá [illegible] hơn trước.

PHONG-TAI
BOTTIER
45, Rue des Pipes, Hanoi

DA TỐT GIÁ HẠ

Thưa các ngài,
Bản-hiệu vừa nhận [illegible] các thứ da rất đẹp, các ngài đi dạo [illegible] xin các ngài chiếu cố cho. Giá [illegible] hơn trước.
[illegible] (Crème VENISIAN).
[illegible] THUẬN-THANH
[illegible] Coupelier
[illegible] des Cuirs Hanoi

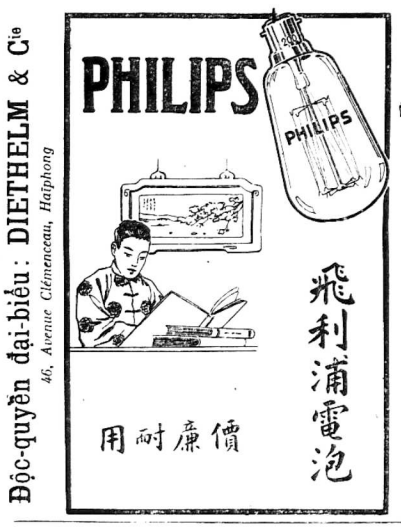
Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp
Lập từ năm 1874, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Trang-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi Tonkin
Giây nói số 88

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR GIATOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá:* $25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . Giá:* 1.25
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh phổi và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.
GÉLATINE RIGAL. *Thuốc lấy huyết nó tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương, đau mình, mụn nhọt ở mặt, trong cả, v. v. . . . . Giá:* $50
SIROP D'HÉMOGLOBINE ARSENIÉ. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu, nên dùng trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* $25

Ai có viết thư hỏi gì về việc thuốc, bản hiệu xin trả lời ngay

Độc-quyền đại-biểu : DIETHELM & Cie
46, Avenue Clémenceau, Haiphong

飛利浦南洋行

C. J. BONNET

là hiệu to [illegible] tốt hơn cả

Ta chỉ hút thuốc-lá
HIỆU
MÉLIA
mà được
KHOẺ-TRÍ và TINH-THẦN !

Bao giấy có ảnh mỹ đẹp
MARINA
Bao giấy trắng hiệu Kim cương
DIAMANT

Tại các Hiệu Cigarettes ở [illegible] Haiphong, Hanoi, Nam-định, Ninh-bình, Tourane, Huế, Quinhone, Nhatrang, Phanrang, Thanhhoa, Saigon, Phnom-Penh.

THUỐC
MUSCULOSINE BYLA
VITAMINÉE
LÀ NƯỚC THỊT NGUYÊN CHẤT NẤU ĐẶC LẠI

Là một thứ thuốc bổ rất mạnh
TRONG
NHỮNG KHI GẦN CỐT SUY-NHƯỢC,
NHỮNG LÚC THAO-LUYỆN MÀ MỆT NHỌC,
HOẶC NHỮNG LÚC MẮC BỆNH MỚI KHỎI
Thân-thể khang-thái
Sức-lực cường-kiện

ETABLISSEMENTS BYLA 26 Avenue de la Conservatoire, PARIS France

Imprimerie NGUYỄN-VĂN-LOẠT